

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक २४ मार्च, २०२३
(सकाळी ०९.१५ ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

(अ) लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(दिनांक २१ मार्च, २०२३ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु, पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) सर्वश्री. राजन साळवी, भास्कर जाधव, वैभव नाईक, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“स्वातंत्र्यानंतर अनेकवेळा तिल्लोरी कुणबी या समाजाच्या सर्वेक्षणासाठी अनेक वेळा अभ्यास समिती नेमण्यात येणे, त्यानुसार सन १९९६ च्या राज्य अध्यादेशात ओबीसी यादमध्ये ८३-तिल्लोरी कुणबी समाजाचा समावेश करण्यात येणे, असे असतांनाही घटनाबाह्य हिंदू-कुणबीचे पुराव्यांची मागणी जिल्हा प्रशासनाकडून मनमानी पध्दतीने करण्यात येणे, त्यामुळे समाजाचे मिळणारे आरक्षण आज संकटात सापडलेले असणे, माहे जानेवारी, २०२३ पासून रत्नागिरी जिल्ह्यातील तिल्लोरी कुणबी उल्लेख असलेल्या कुणबी समाजाला दाखले देणे जिल्हा प्रशासनाने पूर्णपणे बंद करणे, सध्या राज्यात दहावी, बारावीच्या परिक्षा सुरु असणे, परिक्षेनंतर उत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना पुढे प्रवेश घेण्यासाठी जातीचे दाखले आवश्यक असतांना मात्र रत्नागिरी जिल्ह्यातील तिल्लोरी कुणबी समाजाच्या विद्यार्थ्यांना दाखले देणे बंद केल्यामुळे या समाजातील विद्यार्थ्यांना पुढे प्रवेश मिळण्यास अडचण निर्माण होणार असणे, परिणामी त्यांचे शैक्षणिक नुकसान होणार असणे, तसेच जिल्ह्यात पुढील कालावधीत ग्रामपंचायत निवडणूकांमध्ये उमेद्वार, सदस्यांचे दाखले, पंचायत समिती, जिल्हा परिषद निवडणुका लागणार असणे, त्यासाठी उमेद्वारांना आवश्यक जातीचे दाखले लागणार असणे, परंतु जिल्ह्यात तिल्लोरी कुणबी समाजाच्या नागरीकांना दाखलेच देणे बंद केल्यामुळे या समाजातील नागरीकांना निवडणूकीच्या वेळी उमेद्वारी मिळण्यासाठी मोठी समस्या निर्माण होणे, कुणबी समाज हा ओबीसी वर्गात येत असणे, तसा शासनाचा शासन

निर्णयही असणे, त्यामुळे जिल्हा प्रशासनाकडून दाखले देणे बंद करण्यात आल्याने कुणबी समाजातील नागरीकांमध्ये वाढलेला तीव्र असंतोष, शासनाने यासंदर्भात तात्काळ चौकशी करून रत्नागिरी जिल्ह्यातील जिल्हा प्रशासनाने बंद केलेले ओबीसी प्रवर्गातील ८३-तिल्लोरी कुणबी समाजातील नागरिक, विद्यार्थ्यांना जातीचे दाखले पुर्ववत सुरु करण्याच्या अनुषंगाने निर्णयात्मक कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(२) सर्वश्री. छगन भुजबळ, अजित पवार, दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“जळगाव शहरातील महानगरपालिकेच्या मालकीच्या असलेल्या मेहरूण गट नं. ७८ व ७९ या अनुक्रमे ६.१० व ५.११ आर.चौ.मी जागेचा खाजगी विकासकाकडून लग्न सभारंभासाठी भाड्याने देवून वाणिज्यिक वापर करण्यात येत असल्यामुळे जळगाव महापालिकेचे आर्थिक नुकसान होत असणे, सदर मिळकत ही महानगरपालिकेची मालमत्ता असल्यामुळे ही मिळकत ताब्यात घेण्याबाबत दिनांक २१ सप्टेंबर, २०२२ रोजी नागरिकांनी जळगाव महानगरपालिकेच्या आयुक्तांना निवेदन दिलेले असणे, या प्रकरणाची जिल्हाधिकारी जळगाव यांचे समोर सुनावणी चालू असणे, सुनावणी दरम्यान जळगाव जिल्हाधिकाऱ्यांनी मनपा आयुक्त यांना दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०२३ रोजी गट नंबर ७८ व ७९ चा ले-आऊट रद्द करण्याचे निर्देश दिलेले असणे, मात्र महानगरपालिका आयुक्तांकडून ले-आऊट करण्यासाठी दिरंगाई व टाळाटाळ केली जात असणे, त्यामुळे महानगरपालिकेचे आर्थिक नुकसान होत असणे, महानगरपालिका आयुक्तांनी हा ले-आऊट रद्द करावा किंवा ही अॅम्युनिटी ताब्यात घेण्याची आवश्यकता असणे, मात्र याबाबत दिरंगाई व टाळाटाळ केली जात असल्यामुळे नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले संभ्रमाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(३) श्री. गणपत गायकवाड, डॉ. बालाजी किणीकर, सर्वश्री. कुमार आयलानी, किसन कथारे, प्रमोद पाटील, अस्लम शेख, अमीन पटेल, नानाभाऊ पटोले, प्रा.वर्षा गायकवाड, सर्वश्री. विजय वडेटीवार, बाळासाहेब थोरात, अशोकराव चव्हाण, विकास ठाकरे, संजय जगताप, सुनिल केदार, सुरेश वरपुडकर, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), श्री. झीशान सिद्दिकी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“ठाणे जिल्ह्यातील कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका हद्दीतील भूमाफिया व विकासकांकडे ग्रामपंचायतीच्या तसेच पालिकेच्या नगररचना विभागाच्या बांधकाम परवानग्यांची बनावट कागदपत्रे असणे, या बनावट कागदपत्रांच्या आधारे भूमाफिया व

विकासक यांनी कल्याण-डोंबिवली परिसरातील २७ गावाच्या भागातील पालिकेची आरक्षणे, सरकारी जमिनीवर शासनाच्या कोट्यावधी रुपयांच्या महसूल बुडवून बेकायदा बांधकामे उभी केलेली असणे, यातील बहुतेक बांधकामे ही २७ गावात होणे, बनावट कागदपत्राच्या आधारे ग्रामपंचायतीचे खोटे प्रमाणपत्र तसेच खोटे रेरा नोंदणी पत्र मिळवत नागरिक, शासन व पालिका प्रशासनाची फसवणूक करणाऱ्या सुमारे विकासकांवर कारवाईची टांगती तलवार असताना ४० विकासकांची खाती एसआयटी ने गोठवलेली असणे, एसआयटीने तहसीलदार, जिल्हाधिकारी आणि पालिका प्रशासनासह रजिस्टारला या मालमत्ता संदर्भातील व्यवहार थांबवून चौकशी करण्याचे आदेश देण्यात येणे, आतापर्यंत चौकशी अहवाल सादर झालेला नसणे, परंतु बेकायदेशीरपणे इमारती बांधून विकासक व भुमाफीया इमारतीमधील सदानिका विकून मोकळे होणे, परंतु कामात कसूर करून अनधिकृत बांधकाम सुरु असतांना त्यावर कोणतीही कारवाई न करणाऱ्या अथवा अनधिकृत बांधकामाकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यावर कोणतीही कारवाई न होणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(४) श्री. पी. एन. पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"करवीर विधानसभा मतदार संघातील मौजे वडणगे (ता.करवीर, जि.कोल्हापुर) येथे राज्य सरोवर संवर्धन कार्यक्रमांतर्गत तलाव संवर्धन करणेचे काम शासन निर्णय दिनांक ०७/११/२०१७ अन्वये ३ कोटी ६९ लाख ४७ हजार १७४ रुपयांची प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली असणे, सदर कामास दिनांक २९/०८/२०१८ रोजी कार्यारंभ आदेश दिला असणे, त्याची मुदत दिनांक ३१/१२/२०२० रोजी संपली असणे, सदर कामावर रु.२८ लक्ष ५५ हजार ३४४ इतका खर्च झाला असणे, सदरचे काम मे.वरदलक्ष्मी कंस्ट्रक्शन, प्रा.लि.शाहूपुरी, कोल्हापुर हा मक्तेदार करत असणे, सदरच्या कालावधीत पहिल्याच पावसात त्यांनी बांधलेली तलावाची दिडशे फुट लांबीची व दहा फुट उंचीची भिंत सोमवार दि.२४ जून २०१९ रोजी कोसळली असणे, त्यामुळे येथील ग्रामस्थांत संतापाची लाट उसळली आणि सदरचे काम निकृष्ट दर्जाचे असल्याने काम बंद पडले असणे, कामाची चौकशी करण्यात यावी अशी मागणी ग्रामस्थांकडून होत असणे, त्यामुळे दिनांक १३/०१/२०२२ दरम्यानच्या काळात सदर तलावाचे काम पूर्ण होण्याकरीता आढावा बैठक घेवून १५ दिवसांत दुरुस्ती आराखडा तयार करा, मक्तेदाराला नोटिस काढून १५ दिवसांची मुदत द्या, त्याचबरोबर मक्तेदार लोकवर्गणी भरून काम सुरु करणार आहे किंवा नाही ते पाहून काम सुरु करणार नसल्यास मक्तेदार बदलणे, व अधिकाऱ्यांनी पुढील कार्यवाही तातडीने करावी, अशा सुचना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद, कोल्हापुर यांना दिली असणे, परंतु त्याबाबत कोणताही प्रतिसाद मिळाला नसणे, याकडे शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष,

त्यामुळे शासनाने दिलेल्या निधीचा योग्य वापर होत नसल्याचे निदर्शनास येत असल्याने संबंधित ठेकेदार यांचेवर व संगनमत करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कडक कारवाई करणे गरजेचे असणे, परिणामी येथील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) **अॅड. राहूल कुल, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-**

“राज्यात ६२२ कोटी लिटर पेक्षा दररोज जास्त सांडपाणी थेट नद्यांमध्ये मिसळत असल्याने जलजीवांसह मानवी आरोग्यावर तसेच ग्रामीण भागातील शेतीवर घातक परिणाम होत असणे, पुणे शहरात दररोज एक हजार दशलक्ष लिटर (एमएलडी) सांडपाण्याची निर्मिती होत असताना पुणे महापालिकेने केवळ ७५० एमएलडी सांडपाणी नदीत सोडले जात असल्याचे कागदोपत्री दाखवले असणे, राष्ट्रीय हरित लवादाने नदी प्रदूषणावर उपाययोजनांचा कृती आराखडा मागितला असणे, सन २०१८ मध्ये विशेष अधिसूचना काढून नदीकाठावरील सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र कार्यान्वित करणे अनिवार्य करण्यात आले असताना व त्याचा कालबद्ध कार्यक्रमही आखण्यात आला असून देखील हरित लवादाचे निर्देश व खात्याचे आदेश असून देखील राज्यभरातील नदीकाठच्या सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र उभारणीला गती मिळालेली नसणे, सांडपाण्यावर १०० टक्के प्रक्रिया व्हावी, त्यानंतरच हे पाणी नदीत सोडण्यास सांगितले असताना देखील त्याचे उल्लंघन झाल्यास हरित लवादाच्या निर्देशानुसार महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ दंड ठोठावणार असल्याचे आदेशात नमूद असणे, त्यानुसार ही मुदत पुढील काही महिन्यात संपुष्टात येत असून देखील केवळ ३० संस्थांनी या आदेशाची अंमलबजावणी केली असणे, राज्यात नदीकाठची गावे आणि शहरांमध्ये दररोज निर्माण होणाऱ्या सांडपाण्यावर प्रक्रिया करण्याचे प्रमाण कसे वाढवता येईल याकडे अधिकाऱ्यांनी दुर्लक्ष केलेले असणे, मौजे कुरकुंभ, ता. दौंड येथे मोठी रासायनिक औद्योगिक वसाहत असणे, यामध्ये देखील मोठ्या प्रमाणावर प्रदूषित व रसायन मिश्रित पाणी तयार होत असणे हे प्रदूषित सांडपाणी उद्योगांकडून अनेक वेळा मोकळ्या शेतात, ओढ्यात, नाल्यात किंवा बोअरवेल मध्ये सोडले जात असणे, यामुळे आजूबाजूच्या सुमारे १० ते १५ किमी अंतरावर याचा परिणाम होत असणे, सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र उभारणीसाठी शासनाकडून अनुदान देखील मिळत असणे कुरकुंभ, ता. दौंड येथे प्रदूषण मधून मार्ग काढण्यासाठी जिल्हाधिकारी, पुणे यांचेकडे बैठका व पाठपुरावा करण्यात आला असणे, या बाबतीत अधिकाऱ्यांच्या दुर्लक्षामुळे केमिकलचे स्फोट होऊन देखील मोठ्या प्रमाणावर अपघात घडले असणे, विना प्रक्रिया सांडपाणी शेतात, ओढ्यात, नाल्यात बोअरवेल मध्ये तसेच नदीमध्ये सोडले जात असणे, यामुळे ग्रामीण भागातील शेतकरी व शेतपिकांचे नुकसान होत असल्यामुळे परिसरातील शेतकरी व नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(६) श्री. धनंजय मुंडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“राज्यात वन संवर्धन कायदा लागू नसणाऱ्या ग्रामीण भागातील वृक्षतोड करण्यासाठी 'महाराष्ट्र झाडे तोडण्याबाबत (विनियमन) अधिनियम, १९६४ व महाराष्ट्र जमीन महसूल (झाडे इत्यादी बाबींचे नियमन करण्याबाबत) नियम, १९६७ या कायद्यातील तरतुदीनुसार वन अधिकाऱ्यांना वृक्षतोडीचे अधिकार नसणे, तथापि, वाढत्या नागरीकरणामुळे मोठ्या शहरा सभोवतालच्या गावांमध्ये सुनियोजित विकास करण्याच्या दृष्टीकोनातून मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नाशिक महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, मुंबई एक्सप्रेस महामार्गाच्या दोन्ही बाजूच्या २ किमी परिसरासाठी रस्ते विकास महामंडळ, नवी मुंबई एअरपोर्टच्या २० कि.मी. परिसरासाठी नैना प्राधिकरणाची स्थापना होणे, सदरचे प्राधिकरणे स्थापित झाल्यानंतर त्यांचा कोणताही विकास आराखडा अद्याप मंजूर न होणे, अशा नियोजन प्राधिकरणाच्या अखत्यारीत अनेक गावांचा व तालुक्यांचा समावेश असणे, या भागात अनेक शेतजमिनी असतांना सदर क्षेत्र जणू काही ते नागरी क्षेत्र आहे असे समजून वृक्ष तोडीस वन अधिकाऱ्यांनी परवानगी नाकारणे व संबंधित नियोजन प्राधिकरणाकडे महाराष्ट्र नागरी क्षेत्र (झाडांचे रक्षण व जतन) अधिनियम, १९७५ अंतर्गत अर्ज करण्यासाठी सूचित करणे, वास्तविक पाहता महाराष्ट्र नागरी क्षेत्र (झाडांचे रक्षण व जतन) अधिनियम, १९७५ च्या तरतुदी केवळ नगरपालिका, महानगरपालिका क्षेत्रासाठी लागू असताना मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नाशिक महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नैना अशा विविध प्राधिकरणातील ग्रामीण भागातील शेतजमिनीवरील झाडे तोडण्यासाठी सदर अधिनियम लागू असण्याचा अवाजवी आग्रह धरणे, यामुळे ग्रामीण भागातील सर्वसामान्य शेतकऱ्यांना विनाकारण त्रास होणे, वास्तविक पाहता ज्या क्षेत्रासाठी विकास योजना अंतिम झाली नाही असे क्षेत्र सद्यःस्थितीत ग्रामीण क्षेत्र समजून अशा क्षेत्राकरीता 'महाराष्ट्र झाडे तोडण्याबाबत (विनियमन) अधिनियम, १९६४ व महाराष्ट्र जमीन महसूल (झाडे इत्यादी बाबींचे नियमन करण्याबाबत) नियम, १९६७ नुसार यापूर्वी वन अधिकाऱ्यांकडून परवानगी देण्यात येत होती त्याच प्रचलित पद्धतीप्रमाणे परवानगी देण्याच्या संदर्भात शासन स्तरावरून सुस्पष्ट मार्गदर्शन नसल्याने अधिकाऱ्यांमध्ये असलेल्या संभ्रमाच्या परिणामी नागरिकांना होणारा त्रास, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- ६
(७) सर्वश्री. प्रताप अडसड, अॅड. आकाश फुंडकर, श्री.कृष्णा गजबे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“अमरावती जिल्ह्यातील धानोरा गुरव नांदसावंगी पापड वाढोणा रस्त्याचे बांधकाम एम.डी.आर २६ कि.मी. ०/०० ते २१/०० तालुका नांदगाव खंडेश्वर जिल्हा अमरावती सीआरएफ योजनेअंतर्गत मंजूर कामाची निविदा दिनांक १०/०३/२२ रोजी झाली असणे, निविदा १५/०६/२२ उघडण्यात येऊन सदर व कामाचा कार्यारंभ आदेश दिनांक १०/०८/२२ ला देण्यात आला असणे, सदर कामाची किंमत १६ कोटी ७९ लाख ७७ हजार ५४८ असून सदरहू काम १० कोटी रुपयांपेक्षा जास्त रकमेचे असल्याने सदर कामाच्या अटी शर्तीमध्ये एम ओ आर टी एच (MORTH) नियमानुसार प्लांट कामाच्या ठिकाणापासून साठ किलोमीटर अंतरात असणे किंवा काम मिळाल्यानंतर लावणे बंधनकारक असणे, निविदेच्या अटी शर्तीनुसार कंत्राटदारांचा बॅच मिक्स प्लांट ६० किलोमीटरच्या आत असल्यामुळे २५ लक्ष रुपयेचा एफ डी आर निविदेसोबत जोडला असणे परंतु संबंधित कंत्राटदाराने कामापासून ६० किलोमीटरच्या आत बॅच मिक्स प्लान न लावताच अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने २५ लक्ष रूपांचा एफ डी आर परत घेऊन शासनाची फसवणूक केली असणे, तसेच कामाच्या ठिकाणापासून ६५ ते ७० किलोमीटर दूर असलेल्या ड्रम मिक्स प्लॅन वरून संबंधित काम अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने करून घेतले असणे, याबाबत कार्यकारी अभियंतांना विचारणा केली असता धर्मेश प्लांट पासूनचे अंतर हे गुगल मॅप नुसार ६० किलोमीटरच्या आत असल्याची खोटी माहिती माननीय लोकप्रतिनिधींना दिली असणे, संबंधित कामाच्या अति शर्तीमध्ये बॅच मिक्स प्लांट चा (SCADA) तरतूद असणे परंतु संबंधित कंत्राटदाराने बांधकाम विभागासोबत संगनमत करून त्याकडे दुर्लक्ष केले असणे, संबंधित कामाला लागणारे डांबर हे शासकीय रिफायनरी ते प्लांट चे ई वे बिल व टॅक्स इन्व्हाईस खात्याने तपासलेले नसणे व त्याची खातर जमा चुकीच्या पद्धतीने केलेली असण्याची शक्यता असणे, संबंधित कार्यकारी अभियंत्यांनी त्यांचे अधिनस्त उप अभियंता यांना प्लान चालू असताना प्लांटवर पाठवणे आवश्यक असणे परंतु संगनमत असल्यामुळे ही प्रक्रिया सुद्धा केली गेली नाही, यामुळे संबंधित कामांमध्ये मोठा आर्थिक गैरव्यवहार झाल्याची शक्यता असणे, कामाचा दर्जा सुद्धा राखला गेला नसणे, तसेच या अधिकाऱ्यांनी यापूर्वी झालेल्या कामांमध्ये सुद्धा अशाच पद्धतीने कंत्राटदारांशी संगनमत करून शासनाची फसवणूक केली असण्याची शक्यता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- (८) श्री. प्राजक्त तनपूरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“शिंगवे केशव (ता. पाथर्डी, जि. अहमदनगर) येथील शेतकऱ्यांनी शेतीसाठी पाणी पुरवठा होण्याकरीता सामुहिकरीत्या पुर्ण केलेली सुमारे १२ कि.मी. लांबीची पी.व्ही.सी पाईपलाईन, यासाठी त्यांचा सुमारे अडीच कोटी रुपयांचा खर्च, ही रक्कम त्यांनी कर्जाऊ घेतलेली असणे, काम पुर्ण होऊन झालेला दोन वर्षांचा कालावधी, परंतु क्रिती इंडस्ट्रीज इंडिया लि., पीथमपुर, मध्य प्रदेश या पी.व्ही.सी. पाईप पुरविलेल्या कंपनीकडून झालेला सदोष मालाचा पुरवठा, सदोष पाईप असल्यामुळे ते सातत्याने फुटत असून शेतकऱ्यांना शेतीसाठी पाणी पुरवठा होत नसल्याने त्यांचे शेती उत्पन्न बंद होणे, परंतु कर्जाचा बोजा वाढत असल्याने त्यांचेवर आलेले आर्थिक संकट, शेतकऱ्यांच्या तक्रारींना कंपनीकडून कोणताही प्रतिसाद न मिळणे, कंपनीने केलेल्या फसवणुकीमुळे त्यांचेवर कायदेशीर कारवाई होण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- (९) श्री. सचिन कल्याणशेट्टी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे रोजगार हमी योजना मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“सोलापूर जिल्ह्यातील अक्कलकोट मतदार संघात मातोश्री ग्राम समृद्धी शेत/पाणंद रस्ते या योजनेअंतर्गत अक्कलकोट व दक्षिण सोलापूर या दोन तालुक्यात एकूण ९५ कामे मंजूर असणे, सद्यःस्थितीत काही कामांना तांत्रिक मान्यता प्राप्त असल्याचे दिसून येणे, सदर विषयाचा विस्तृत आढावा घेतलेला असणे, त्यातील बहुतांशी १.००० कि.मी. लांबीचे कामांचे अंदाजपत्रक हे प्रचलित दरसूची व १८ टक्के जी. एस. टी चा समावेशानंतर मान्य प्रति कि.मी. र. रु.२३.४८ लक्ष पेक्षा जास्त होत असल्याचे निदर्शनास येणे, दिनांक २५/११/२०२२ च्या शासन निर्णयानुसार रु.२५.०० लाखाच्या वरील रक्कमेचे अंदाजपत्रकास स्थानिक स्तरावर तांत्रिक मान्यतेनंतर पुढील कार्यवाहीसाठी नियोजन विभागाकडील रोहयो शाखेकडे सादर करण्याच्या सूचना असणे, नियोजन विभाग रोहयो शाखेकडे सादर केल्यानंतर अंदाजपत्रके वरील नमूद दिनांक २५/११/२०२२ च्या शासन निर्णयाद्वारे गठीत तज्ञ शासकीय अभियंत्यांच्या छाननी समितीकडे पाठविणे गरजेचे असल्याचे नमूद असणे, वास्तविक मंजूर कामे चालू आर्थिक वर्षात दिनांक ३१/०३/२०२३ पर्यंत कामे पूर्ण करणे क्रमप्राप्त असणे, परंतु शिल्लक अवधी पाहता सदर प्रक्रिया पूर्ण होऊन काम सुरू होणे अशक्य असणे, त्यामुळे सदर कामांना मुदत वाढ व त्यापुढे तांत्रिक मान्यतेसाठी रु.२५.०० लाखाच्या प्रस्तावास शासनाकडे सादर करण्याऐवजी मंजूरीचे वित्तीय अधिकार जिल्हास्तरावर प्रदान करण्याचे आदेश होणे जेणे करून योजनेची अंमलबजावणी गतीने करण्याचे सोयीचे होईल, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(१०) श्री. अभिमन्यु पवार, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे राज्य उत्पादन शुल्क मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्याची प्रभावीपणे अंमलबजावणी तसेच दोषसिध्दीचे प्रमाणामध्ये सुधारणा करण्यासाठी वेळोवेळी शासनाकडून कार्यवाही होत आलेली असणे, परंतु महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्याचा विचार करता दरवर्षी महाराष्ट्रामध्ये सरासरी १ लक्ष गुन्हे दाखल होत असून फक्त नागपूर परिक्षेत्राचा विचार करता सरासरी २४,००० गुन्हे दाखल होत असून या कायद्यामध्ये दोषसिध्दीचे प्रमाण लक्षात घेता १ % पेक्षा कमी असणे, महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्याखाली दाखल झालेल्या प्रत्येक सौम्य / गंभीर गुन्ह्यामध्ये एफ.आय.आर., पंचनामा, मुद्देमाल जप्ती, FSL रिपोर्ट प्राप्त करणे व गुन्ह्यांचे सविस्तर तपास करून न्यायालयामध्ये दोषारोप घटनास्थळ पत्र सादर करावे लागत असणे, त्याचबरोबर न्यायालयाकडून प्रत्येक गुन्ह्याचा निपटारा करण्यात येत असणे, गुन्हा दाखल झाल्यानंतर तपास करण्याकरीता काही दिवस ते काही महिन्याचा कालावधी लागत असणे, न्यायालयामध्ये सदर गुन्ह्याची केस चालविण्यासाठी काही महिन्याचा कालावधी लागत असणे, त्याचबरोबर केसची न्यायालयीन सुनावणी होवून निकाल लागेपावेतो काही महिन्याचा कालावधी लागणे, यासंपुर्ण प्रक्रियेदरम्यान जप्त केलेला मुद्देमाल पोलीस स्टेशनमध्ये जमा असणे, या प्रक्रियाकरीता बराच कालावधी जात असून सुध्दा विविध कारणास्तव गुन्हे शाबीतीचे प्रमाण ०.५ % याप्रमाणे अल्प असणे, यावरून प्रचलीत कार्यपध्दतीद्वारे करण्यात येणारी कार्यवाही प्रभावी ठरत नसल्याचे दिसून येत असणे, या कायद्याची परिणामकारक अंमलबजावणी करण्यामध्ये अपराध हे कोणतीही जोखीम न पत्करता उच्च लाभ मिळविण्याचे झालेले असल्याने अडचणी निर्माण होत असणे, त्याचप्रमाणे मोठ्या संख्येमध्ये दाखल होणाऱ्या दारुबंदी गुन्ह्यामुळे गंभीर गुन्ह्याचा तपासाच्या व अभियोग चालविण्याच्या गुणवत्तेवर परिणाम होत असणे, महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा हा एक सामाजिक कायदा असून जेव्हा संघटीत गुन्हेगारी टोळ्या करून मोठ्या प्रमाणात दारुची निर्मीती, विक्री, वाहतुक व तस्करी संघटीतरित्या केली जाते, तेव्हा त्यांचेविरुद्ध कटोरपणे कार्यवाही करणे गरजेचे असणे, त्याचबरोबर अशा गुन्ह्याचे गांभिर्यपूर्वक व गुणात्मक तपास करून गुन्हेगारांना कडक शिक्षा होणे आवश्यक असणे, तथा लहान गुन्ह्याकरीता एफ.आय.आर. दाखल करणे, तपास करणे, दोषारोपपत्र न्यायालयात पाठविणे व खटला चालविणे याकरीता लागणारे मनुष्यबळ कमी करून गुन्हे शाबीतीचे प्रमाण कमीतकमी ६० % ते ८० % नी वाढविणे, शिक्षेच्या सुनिश्चीतीची खात्री करणे, लोकांना दारुबंदी कायद्याचे तरतुदीचे उल्लंघन करण्यापासून थांबविण्यासाठी महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्यात सुधारणा करणे आवश्यक असणे, दारुबंदी कायद्याखालील अपराध हे केवळ कमी जोखीमेचे व उच्च लाभ मिळविण्याकरीता न राहता कोणतेही जोखिम न पत्करता फक्त लाभ मिळविण्याचे झालेले असणे, ज्यामुळे, गुन्हेगारांमध्ये शिक्षा होण्याचा धाक नाहीसा झाल्याने

दिवसेंदिवस त्यांचे धाडस वाढत असणे, त्यामुळेच, दारूबंदी कायद्यामधील तरतूदींचे योग्य आणि प्रभावी अंमलबजावणीसाठी शिक्षेच्या सुनिश्चीततेची खात्री करणे आणि या कायद्याचे तरतूदींमध्ये सुधारणा करणे सद्यःस्थितीचा विचार करता अधिक महत्वाचे झालेले असणे, दारूबंदी कायद्याची परिणामकारक अंमलबजावणी करून दारूबंदी कायद्याखाली दाखल गुन्ह्यांत अभियोगांच्या प्रक्रियेमध्ये सुलभता आणणे, गंभीर / गुणात्मक आणि किरकोळ / लहान प्रकरणांमध्ये भेद करणे तसेच किरकोळ / लहान प्रकरणाकरीता अभियोगाची क्रियारिती सुकर करणे, उपलब्ध माहितीचे आधारावर विश्लेषण करून पोलीस , अभियोजन पक्ष व न्यायालय या संस्थेवरील कामाचा भार कमी करणे या आणि इतर सुधारणा करणे गरजेचे असणे, तसेच सामाजिक दृष्ट्या विचार करता राज्यातील प्रत्येक गावातील अनेक कुटूंबात दारूचे वाढते प्रमाण व गैर प्रसार यामुळे उध्वस्त झाली असून गावातील महिलांचा दारू बंदी व दारूच्या वाढत्या प्रसाराला नेहमी विरोध राहिला असणे, यादृष्टीने शासनाने तातडीने महाराष्ट्र दारूबंदी कायदा-१९४९ ची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी कायद्यात सुधारणा करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(ब) : अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) :-

(मंगळवार, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या तथापि चर्चा न झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना) (क्रमांक १ व २)

(१) श्री.अमित साटम, वि.स.स.

"मुंबई शहरामध्ये म्हाडा अंतर्गत बांधण्यात येणाऱ्या पुनर्विकासित इमारतीतील गाळे वितरणात झालेली अनियमितता" या विषयावरील श्री. अमित साटम, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ५३८०५ ला दिनांक २६ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(२) अॅड. राहूल कुल, वि.स.स.

"दौंड तालुक्यांसह (जि.पुणे) राज्यात मोठ्या प्रमाणात चिबाड शेतजमिनी निर्मुलन करण्यासाठी धोरण ठरविण्याबाबत" या विषयावरील अॅड.राहूल कुल, वि.स.स. यांचा दिनांक २६ डिसेंबर, २०२२ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक १०५ मधील प्रश्न क्रमांक ४०४१२ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(मंगळवार, दिनांक २१ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या तथापि चर्चा न झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना) (क्रमांक ३ ते ५)

(३) श्री. रईस शेख, वि.स.स.

"भिवंडी (जि.ठाणे) तालुक्यातील वक्फ बोर्डाच्या जमिनीवर अतिक्रमण केल्याबाबत" या विषयावरील श्री.रईस शेख व इतर वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ५१३४८ ला दिनांक २७ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(४) श्री. सुनिल टिंगरे, वि.स.स.

"पुणे अहमदनगर प्ररामा-५ राष्ट्रीय या महामार्गावर वाहतूक कोंडीमुळे प्रदूषण व अपघाताच्या वाढत असलेल्या समस्या" या विषयावरील श्री. सुनिल टिंगरे, वि.स.स. यांचा दिनांक २६ डिसेंबर, २०२२ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक १०४ मधील अतारांकित प्रश्न क्रमांक ३९०३७ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(५) श्री.नितीन अर्जुन (ए.टी.) पवार, वि.स.स.

"नाशिक महापालिकेतील शालेय पोषण आहार पुरविणाऱ्या दोषी संस्थांनाच पोषण आहार पुरवठ्याचे आदेश दिल्याबाबत" या विषयावरील श्री.नितीन अर्जुन (ए.टी.) पवार, वि.स.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ५१८०१ ला दिनांक २७ डिसेंबर, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करतील.

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) मुख्यमंत्री : राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री : (क) लिंगभाव अर्थसंकल्प विवरणपत्र (Gender Budget Statement) व बाल अर्थसंकल्प विवरणपत्र (Child Budget Statement) २०२३-२०२४ हे प्रकाशन सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांचे सन २०२०-२०२१ व सन २०२१-२०२२ या वर्षाचे वार्षिक प्रशासन अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) खनिकर्म मंत्री : महाराष्ट्र राज्य खनिकर्म महामंडळ मर्यादित, नागपूर यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा अड्डेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन विधानसभा सदस्य अनुपस्थितीबाबतचा प्रस्ताव.

चार : विनंती अर्ज सादर करणे -

श्री.संजय सावकारे, वि.स.स. : "भुसावळ नगरपालिका हद्दीत अमृत योजनेचे काम पूर्ण करण्याबाबत" या विषयावरील विनंती अर्ज सभागृहाला सादर करतील.

पाच : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना - (असल्यास) (म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

सहा : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :

(दिनांक २१ मार्च, २०२३ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु, पुढे ढकलण्यात आलेल्या लक्षवेधी सूचना क्रमांक १ व २)

(१) सर्वश्री. अशोकराव चव्हाण, जितेश अंतापूरकर, माधवराव पवार, मोहनराव हंबर्डे, बाळासाहेब थोरात, प्रा.वर्षा गायकवाड, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"लातूर पासून नांदेड पर्यंतच्या क्षेत्रातील स्थानिक जनतेच्या सुविधेसाठी लातूर ते नांदेड पर्यंत ब्रॉडगेज विद्युतीकरणासह नविन रेल्वे प्रकल्पाचा सविस्तर व्यवहार्यता अहवाल व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र रेल इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांनी दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी राज्य शासनास सादर केलेला असणे, मात्र सदर प्रस्तावास केंद्र शासनाच्या सहमतीची आवश्यकता असणे, या करीता व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र रेल इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशन लिमिटेड यांच्या व्यवहार्यता अहवालाच्या अनुषंगाने आवश्यक तो प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे सहमती करीता सादर करण्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी राज्य शासनाकडे पाठपुरावा करणे मात्र असे असूनही राज्य शासनाकडून केंद्र शासनाकडे सहमतीसाठीचा प्रस्ताव पाठविण्याकरीता होणारी टाळाटाळ व दिरंगाई, यामुळे जनतेची होणारी हेळसांड आणि गैरसोय, परिणामतः स्थानिक जनतेमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाकडून करण्यात यावयाची तातडीची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) अॅड. आशिष शेलार, अॅड. पराग अळवणी, कॅप्टन आर. तमिल सेल्वन, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई महानगरपालिकेकडून दिनांक १ मे, २०२२ रोजी मुंबईत सर्वांसाठी पाणी या धोरणाची घोषणा करण्यात येणे, मुंबईकरांना २४ तास पाणी देण्याचे स्वप्न महानगरपालिका दाखवित असतानाच आजही सुमारे १३ ते १४ लाख नागरिक कायदेशीर पाण्यापासून वंचित असल्याचे धक्कादायक वास्तव उघड होणे, मुंबईतील नागरिकांना अनौपचारिक पाणी मिळविण्यासाठी महिन्याला हजारो रुपये खर्च करावे लागत असल्याची बाब निदर्शनास येणे, आपण जे शुद्ध पाणी वापरतो ते आपला मळ—कचरा घेऊन सरळ निघून समुद्रात सोडले जात असणे, या वापरलेल्या पाण्यावर प्रक्रिया करून या पाण्याचा पुर्नवापर करणे ही संकल्पना केवळ कागदावरच राहिली असणे, काही खाजगी संस्थांनी हा प्रयोग करून पुर्नवापरासाठी पाणी दिले असले तरी महानगरपालिकेकडे व्यवस्था नसल्याचे कोरडे उत्तर महापालिका प्रशासनाकडून दिले

जात असल्याची धक्कादायक बाब समोर येणे, पाणी वितरण व्यवस्थेत दररोज ३० टक्के बेहिशेबी पाणी वाया जात असून हे पाणी हॉटेल, निवासी आणि खाजगी क्रीडा संकुलांना अवैध जोडण्या देऊन वितरीत केले जात असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबईच्या भौगोलिक हद्दीत केवळ ३ टक्के पाणी स्रोत असून मुंबईला ९७ टक्के पाणी मुंबई बाहेरून आणावे लागत असणे, मुंबईतील पाण्याचे स्रोत विकासाच्या नावाखाली नष्ट झाल्या असून हे स्रोत बुजवून जमीन विकसित करताना, कॉंक्रीटकरण करताना भूगर्भातील पाण्याचे स्रोत नाहीसे झाले असणे, मुंबईतील पाणी चोरी रोखण्यासाठी नियमित वॉटर ऑडीट करण्याची आवश्यकता, त्याचप्रमाणे मुंबईतील पाणी समस्या लक्षात घेता मुंबईतील पाण्याचे संवर्धन करण्यासाठी मुंबईतील दहिसर, पोयसर आणि ओशिवरा या नद्यांसह, नैसर्गिक पाण्याचे स्रोतांचे पुनरुज्जीवन करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(३) श्री. समाधान अवताडे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

“बृहन्मुंबई मनपाचे एस वॉर्ड मध्ये अनधिकृत बांधकामात प्रचंड प्रमाणात वाढ झाल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२३ मध्ये निदर्शनास येणे, याबाबत एस वॉर्डचे सहाय्यक आयुक्त यांना लोकप्रतिनिधीमार्फत तक्रार करुनही त्यांनी त्याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करणे, किंबहुना सदर अनधिकृत बांधकामांना वाढीस वाव मिळेल अशा पध्दतीने सहाय्यक आयुक्तांचा कारभार सुरुच असणे, सहाय्यक आयुक्त, एस वॉर्ड यांच्या मनमानी कामकाजाबाबत, बेजबाबदार वर्तनाबाबत तसेच अनधिकृत बांधकामांना संरक्षण देण्याच्या गैरकृत्याबाबत नागरिकांनी वरिष्ठांना दिलेली निवेदने, तरीही सहाय्यक आयुक्त, एस वॉर्ड यांच्याविरुद्ध तक्रारींची वरिष्ठांकडून दखल न घेणे, पर्यायाने नागरिकांना अन्यायाविरुद्ध दाद मागण्यास कोणताही पर्याय नसणे, सहाय्यक आयुक्तांचा अरेरावीपणा, मनमानी कारभार, बेकायदेशीर कामकाज याबाबत नागरिकांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, सदरहू अनधिकृत बांधकामांची सखोल चौकशी सनदी अधिकाऱ्यामार्फत करण्याची नितांत आवश्यकता, तसेच दोषी आढळलेल्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना तात्काळ निलंबित करुन, उपरोक्तबाबत शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व उपाययोजना.”

(४) श्री. रमेश कोरगांवकर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

“भांडूप (प) विधानसभा क्षेत्रातील ईस्टन सबर्ब डीपी शीट क्रमांक ४५ मधील सी.टी एस क्र. १ (ई.पी क्र. ईपी –एस १२९) या क्षेत्राला एनडी झोन मधून वगळून विशेष विकास क्षेत्र म्हणून २०३४ च्या विकास आराखडयात दर्शवून ईपीएस-१२९ नुसार

प्रस्तावित करण्यात येणे, या क्षेत्रामध्ये गेल्या ५० ते ६० वर्षांपासून गोरगरिब व मोलमजुरी करून उदरनिर्वाह करणारे नागरिक वास्तव्यास असणे, या नागरिकांना महाराष्ट्र विद्युत वितरणामार्फत विद्युत पुरवठा, जलजोडणी महानगरपालिकेकडून देण्यात येणे, त्याचबरोबर मतदार यादीत या नागरिकांची नांवे असून वर्षानुवर्षे मतदानाचा हक्क बजावित असणे, या क्षेत्राचा विकास व्हावा याकरिता लोकप्रतिनिधिंनी सातत्याने पाठपुरावा करून तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत शासनाकडे पत्रव्यवहार, पाठपुरावा करूनही अद्याप कोणतीच ठोस कार्यवाही न होणे, सदरहू नागरिक आपल्या मुलभूत सोयी-सुविधांपासून वंचित असणे, सदर जागेवर नागरिकांच्या सुविधांकरिता शाळा, हॉस्पिटल, उद्यान इत्यादि प्रकल्प शासनातर्फे राबविण्याची गरज, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी नागरिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून सदर भूखंडावर विकास आराखडा २०३४ मध्ये दर्शविण्यात आलेले ईपी-एस-१२९ वगळण्याबाबत योग्य ते आदेश होण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- (५) सर्वश्री. प्रशांत ठाकूर, समीर कुणावार, महेश बालदी, श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

“पनवेल (ता.पनवेल) येथील अतिशय महत्त्वाचे मानले जाणारे राज्य परिवहन महामंडळाच्या बस आगाराच्या नुतनीकरणाच्या कामाला मंजूरी मिळून बराच कालावधी होवूनसुद्धा अद्यापपर्यंत नुतनीकरणाच्या कामाला सुरूवात झाली नसल्याचे माहे मार्च, २०२३ रोजी निदर्शनास येणे, अतिशय महत्त्वाच्या असणाऱ्या या बस आगारात अनेक प्राथमिक पायाभूत सुविधांअभावी बस चालक, प्रवासी तसेच नागरिकांना अनेक गैरसोयींना सामोरे जावे लागत असणे, कोविड १९ च्या पूर्वी तसेच कोविड १९ च्या काळात जवळपास दोन वर्षे बस आगाराच्या नुतनीकरणाचे काम ठप्प झालेले असणे, सद्यःस्थितीत सर्वच व्यवहार व विकासकामे सुरू झाली असणे परंतु मंजूरी मिळालेल्या पनवेल बस आगाराच्या नुतनीकरणाच्या कामाला सुरूवात झाली नसणे, सदर बस आगाराच्या नुतनीकरणाच्या कामाबाबत वारंवार शासन दरबारी पाठपुरावा करूनसुद्धा संबंधीत विभागाच्या दुर्लक्षामुळेच बस आगाराच्या नुतनीकरणाच्या कामाला विलंब होत असणे, त्यामुळे बस आगारातील अनेक गैरसोयींमुळे नागरिक व प्रवाशांमध्ये पसरलेल्या चिडीच्या व असंतोषाच्या भावना, शासनाने तातडीने लक्ष घालून पनवेल बस आगाराचे नुतनीकरण करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

- (६) श्री. दिपक चव्हाण, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे जिंती (ता. फलटण, जि.सातारा) येथील रयत शिक्षण संस्थेने जिंती येथील महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळाची २ एकर जमिन सदर विद्यालयास जागेची अडचण असल्याने शाळेची इमारत व क्रिडांगणासाठी दिनांक १२ फेब्रुवारी, १९९० रोजी १६ हजार रुपयांत विकत घेतलेली असणे, कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी दिनांक 18/02/1191 रोजी जिंती येथील जमिन शिक्षण संस्थेला देण्याच्या प्रस्तावास मंजूरी दिलेली असणे, मा.खंडपीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांनी या प्रस्तावास स्थगिती आदेश दिला असतांना रयत शिक्षण संस्थेला ही जमिन देण्यात आलेली नसणे, परंतु आता मा.खंडपीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांनी स्थगिती आदेश उठविल्यामुळे मंडळ अधिकारी व तालुका फलटण यांनी दिनांक १५ ऑक्टोबर, २०२० रोजी तहसिलदार, फलटण यांना २ एकर जागेचा ताबा रयत शिक्षण संस्थेस देण्याचे दिलेले निदेश, परंतु प्रांत अधिकारी, फलटण यांनी सदरची जागा शिक्षण संस्थेस देण्यास सुरु केलेली टाळाटाळ, त्यामुळे शाळेतील विद्यार्थ्यांत व त्यांच्या पालकांत पसरलेली भितीची भावना, सदर जागेचा ताबा रयत शिक्षण संस्थेस देण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (७) श्री. विश्वनाथ भोईर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे मोहने (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील उल्हास नदीच्या पुलाजवळ गोदरेज समूहाने मोठ्या प्रमाणात गृहनिर्माण प्रकल्पचे काम सुरु करणे, सदर गृहनिर्माण संकुल बांधकामाकरिता गोदरेज समूहाने नदीतील परिसरात मोठ्या प्रमाणात केलेल्या उत्खननामुळे उल्हास नदीच्या तीरालगत असलेल्या नैसर्गिक उंचवट्याचा समतोल बिघडणे, परिणामी आर.आर.झेड व सी. आर.झेड. क्षेत्रातील नियमाची पायमल्ली सदर विकासाकडन होणे, उल्हास नदी परिसरातील उपरोक्त नैसर्गिक उंचवटा हा अतिवृष्टी काळात सह्याद्री खोऱ्यातील मोहने बंदराकडून पाण्याचा जोर उल्हास नदी पुलाखालून वाहत येणाऱ्या पुराच्या पाण्याची गती वक्राकार नैसर्गिक उंचवट्यामुळे इतरत्र न पसरतात थेट बारावे जंक्शन येथे कल्याणकडे जाऊन मिळत असणे, असे जुन्या जाणकारांचे मत असणे, उल्हास नदीच्या उपरोक्त नैसर्गिक उंचवट्याचा (टेप) समतोल बिघडल्याने संभाव्य पुराचा धोका निर्माण होण्याची शक्यता असणे, त्याचा धोका उल्हासनदी व बारावेखाडी परिसरातील वडवली, अटाळी, शहाड, गौरीपाडा, बारावे जंक्शन या नदी परिसरातील गावांना बसून मोठी वित्त व जीवन होण्याची शक्यता नाकारताना येणे, उल्हासनदी पुला जवळ नदीतीरा लगत गोदरेज समूहाने सुरु केलेल्या बांधकामा

साठी नदी परिसरात केलेल्या उतखननामुळे आर. आर.झेड.व सी.आर.झेड. नियमांची सदर विकासकाने केलेल्या उल्लंघनाचे सखोल चौकशी करून त्यांच्यावर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(८) **सर्वश्री. संजयमामा शिंदे, अजित पवार, बबनराव शिंदे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

“सोलापूर जिल्ह्यातील कुर्डूवाडी शहर हे महत्त्वाचे शहर असून एक मोठी बाजारपेठ असणे, रेल्वे जंक्शनमुळे शहराचे महत्व आणखीन वाढलेले असणे, गेल्या कित्येक वर्षांपासून वर्ग-ब मालमत्ता धारकांचा प्रश्न प्रलंबित असणे, गेल्या चार ते पाच पिढ्या कब्जे वहिवाट आणि मालकी हक्कात राहणाऱ्या जवळपास ९१७ मालमत्ता असणे, या मालमत्ता बाबत १९९४ ला सिटीसर्व्हे करणाऱ्या चमुने सदर मालमत्त्याची नोंद महाराष्ट्र शासन सदरी ब वर्ग केलेली असणे, त्या नोंदीमुळे शहरातील जवळपास सर्व व्यापारी मालमत्ता धारक अडचणीत येवून त्यांना विस्थापित होणेची परिस्थिती निर्माण झालेली असणे, जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, सोलापूर यांनी या ब वर्ग मालकी प्रकारावर "महाराष्ट्र शासन" लावलेली नोंद सदोष असल्याचे सांगणे, नगर भूमापक नियम पुस्तक सिटी सर्व्हे मॅन्युअल १९८८ कलम १२७ प्रमाणे सत्ता प्रकारच्या व्याख्येप्रमाणे सत्ता प्रकार ब मध्ये मिळकत धारकांच्या सदरी महाराष्ट्र शासन नाव दाखल करणे अपेक्षित नसून फक्त ग वर्ग मालमत्ता धारक हा कायमस्वरूपी "महाराष्ट्र शासन" असतो, असे नमूद करणे, या ९१७ चे मालमत्तेचे वर्गीकरण एक आकडा ब प्रकार ७६५ आणि इतर १५२ असे असणे, यापैकी जवळपास ३६५ मालमत्तेचे महाराष्ट्र शासन नाव कमी करणेत आले असणे, मात्र उर्वरीत मालमत्ता धारकांना अद्याप न्याय मिळालेला नसणे, शासनाने त्यांचे ११०९ व २०१२ मधील शासन निर्णयाद्वारे कार्यवाही करण्याचे आदेशित केले असतानाही महसूल विभागामार्फत पर्यायाने उप विभागीय अधिकारी कुर्डूवाडी (ता. माढा) यांचेमार्फत कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, तद्नंतर उप विभागीय अधिकारी, कुर्डूवाडी यांचे कार्यालयात संबंधीत मालमत्ता धारक, प्रशासन व लोकप्रतिनिधींची बैठक पार पडणे, उप अधिक्षक, भूमी अभिलेख, माढा यांना यासाठी दिनांक १७ जानेवारी, २०२३ रोजी विशेष कॅम्प घेणेची सूचना करणे, मात्र उपअधिक्षक या कॅम्पसाठी गैरहजर राहणे, त्यामुळे अद्यापही सदरचा प्रश्न आहे तसाच असणे, एकंदरीत सदरचा प्रश्न खूप वर्षे प्रलंबित असल्याने स्थानिक नागरीकांमध्ये प्रशासनाविषयी चिड निर्माण होणे, यांच्या पिढीजात मालमत्ता त्यांना मिळणे विषयी त्यांची होत असलेली मागणी, याबाबत संबंधित मालमत्ताधारक यांना न्याय देण्यासाठी शासनाने याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(९) श्री. तान्हाजी मुटकुळे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“मौ. बळसोंड (ता. जि. हिंगोली) येथील जुना शेत सर्वे क्रमांक ४ नवीन गट क्रमांक १२ एकूण क्षेत्रफळ ९ हेक्टर ६० आर ही पूर्वी मूळची गायरान जमीन असणे, ही शेत जमीन हिंगोली शहरानजीक असल्यामुळे व बाजार मूल्य जास्त असल्यामुळे काही राजकीय भूमाफियांनी तत्कालीन शासकीय अधिकाऱ्यांशी संगनमत करून सदर जमिनीवरील अतिक्रमणे नियमानुकूल करून लगेच श्री केशव शेषराव गवळी या व्यक्तीच्या माध्यमातून विक्रीची परवानगी घेणे व त्याआधारे शासकीय जमीन बळकावणे, सदर जमीन भोगवटदार वर्ग २ असून सुद्धा या जमिनीवर अनाधिकृत व विनापरवाना इमारत बांधकाम करून शैक्षणिक संस्थेस भाडेतत्त्वावर देणे, परिणामी सदर प्रकरणी शर्तभंग होणे, याप्रकरणी विधानसभेत दिनांक ६ एप्रिल, २०१७ रोजी लक्षवेधी सूचना उपस्थित केली असता तत्कालीन महसूल मंत्री महोदयांनी सदर प्रकरणी शर्तभंग झाल्याचे मान्य करून संपूर्ण जमीन शासन जमा करण्याबाबतचे आश्वासन देणे, परंतु अद्यापही ८ हे ८० आर जमीन शर्तभंग करणारी व्यक्ती श्री केशव शेषराव गवळी यांचे नावे असणे, सदर जमीन बेकायदेशीर रित्या हडप केल्याप्रकरणी मूळ लाभार्थ्यांनी श्रीमती सखुबाई भीमराव पाईकराव व इतर सर्व यांनी माहे फेब्रुवारी, २०२३ मध्ये वा त्या सुमारास आमरण उपोषण करणे व जमीन परत देण्याबाबत प्रशासनास विनंती करणे, परंतु याकडे स्थानिक प्रशासनाचे दुर्लक्ष होणे, याप्रकरणी शासनाने तात्काळ सदर संपूर्ण शेतजमीन शासन जमा करून मूळ लाभार्थ्यांना देण्याबाबत व दोषींना कठोर शिक्षा करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(१०) श्री. राजेश पाडवी, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“नंदुरबार जिल्ह्यातील तळोदा तालुक्यातील अमोणी, कालीबेल, चौगाव बुद्रुक, रोझवा, रापापूर, सोमावल खुर्द, ठेकाटी इत्यादी गावातील साधारणतः ६५९ वनहक्क दाव्यांचा समावेश असणे, सदर दावेदारांनी वनहक्क कायदे अंतर्गत मागणी केलेले क्षेत्र साधारतः ५५० हेक्टर इतके असणे, सदर अतिक्रमण असल्याचे पुरावे सदर अतिक्रमण धारकांकडे असणे, तसेच आजतागायत सदर वनपट्टे अतिक्रमण धारकांच्या ताब्यात असून जमीन कसत असणे, मागील दोन वर्षांपासून अति पावसामुळे पिकांचे नुकसान झाल्याने त्यांना नुकसान भरपाई सुद्धा शासनाकडून मिळत असणे, परंतु, अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वनवासी (वन हक्काची मान्यता) अधिनियम २००६ व नियम २००८ नुसार कलम ३ (१) (क) अन्वये वैयक्तिक वनहक्क दावे दाखल केलेले असूनही

फेटाळणे, कारण सन १९९५ मध्ये सरदार सरोवर प्रकल्प ग्रस्तांच्या पुनर्वसनासाठी महसूल विभागाकडे वर्ग केलेली असणे, परंतु, प्रशासनाच्या दुर्लक्षाने सदर वनजमिनीवरील अतिक्रमण नमूद केल्याचे नसणे, त्यामुळे सदर वनजमीन दावे जिल्हास्तरीय वनहक्क समितीकडे शिफारस न करता फेटाळले जाणे, याबाबत स्थानिक प्रशासनाने मा. प्रधान सचिव, वने व अप्पर मुख्य सचिव, महसूल व मा.आयुक्त, आदिवासी विभाग यांना वारंवार पत्रव्यवहार करून मार्गदर्शन मागविलेले असणे, परंतु, शासनाकडून अद्याप पावेतो कुठलेही मार्गदर्शन प्राप्त न होणे, त्यामुळे सदर वनहक्क दाव्यांवर कोणतीही कार्यवाही होत नसणे, परिणामी वनहक्क धारक जनतेमध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व चिंतेचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

(११) श्री. भिमराव केराम, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“महाराष्ट्राच्या आदिवासी संस्कृतीला पौराणिक इतिहास असणे, आदिवासी संस्कृतीचे जतन करण्यासाठी व समाजातील युवकांना आदिवासींची अस्मिता, परंपरा व रितीरिवाज माहित व्हावेत याकरिता संग्रहालयाची आवश्यकता असणे, आदिवासींचे जीवन व संस्कृतीचे दर्शन घडविणाऱ्या मौल्यवान व दुर्मिळ वस्तू, आदिवासींचे दागदागिने, देवीदेवता, मुखवटे, शेतीसाठी वापरण्यात येणाऱ्या वस्तू व पारंपारिक पोशाख यांचे संवर्धन करण्याकरिता संग्रहालयाची आवश्यकता असणे, केंद्र शासनाने संग्रहालयाच्या उभारणी करिता दोन टप्प्यात सुमारे २१ कोटी रुपये मंजूर असणे, तथापी जागेअभावी संग्रहालयाचे काम रखडले असल्याचे निदर्शनास येणे, मिळालेल्या जागेवर अतिक्रमण होऊ नये म्हणून त्याजागेला सुरक्षा भिंत बांधण्याची आवश्यकता, आदिवासींना संग्रहालयापासून वंचित ठेवण्यात आल्याने समस्त आदिवासींमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(१२) श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे रोजगार हमी योजना मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“धुळे तालुक्यात सिंचन विहिरीचा लाभ मिळवून देण्याच्या बहाना करत शेतकऱ्यांचे आर्थिक शोषण करणारे रॅकेट सक्रिय झाले असल्याचे निदर्शनास येणे, शासनाकडून जिल्ह्यासाठी सिंचन विहिरींचे कोणते उद्दिष्ट प्राप्त नसताना शेतकऱ्यांना अर्ज विक्री होत असल्याच्या तक्रारी स्वतः शेतकऱ्यांनीच प्रशासनाकडे केलेल्या असणे, विहित अर्जाचा कुठलाही शासकीय नमुना अस्तित्वात नसताना धुळे व साक्री तालुक्यात बनावट अर्ज छापले कुणी ? असा प्रश्न शेतकरी बांधव उपस्थित करीत असणे, महात्मा

गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेतून मागेल त्याला सिंचन, विहिरीचा लाभ देण्याची योजना शासनाने हाती घेतल्यानंतर सन २०१६-१७ मध्ये सिंचन विहिरींसाठी तीन लाख रुपये प्रति लाभार्थी लाभ दिला गेला, दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०२२ ला सुधारित शासन निर्णय प्रसारित करुण सिंचन विहिरींच्या अनुदानात चार लाख रुपयांची वाढ करत पात्र शेतकऱ्यांना ऑनलाईन अर्ज सादर करण्याचा सूचना केल्या जाणे, पण शासनाचे ऑनलाईन पोर्टल सुरू न झाल्याने पूर्वीच्या पद्धतीने ग्रामपंचायतीकडे अर्ज सादर करून ग्रामसभेत लाभार्थीची निवड करणे आवश्यक असणे, असे असतांना धुळे तालुक्यात सिंचन विहिरींच्या नावाने शेतकऱ्यांच्या आर्थिक लूट करणारे रॅकेट सक्रिय झाले असून त्यांच्याकडून १००० सिंचन विहिरींचा लक्षांक मिळाल्याची अफवा पसरवण्यात आलेली असणे, पंचायत समितीच्या माध्यमातून जिल्हा परिषद सदस्यांना २० आणि पंचायत समिती सदस्यांना २० अर्ज देण्यात आलेले असणे, या छापील अर्जावर जिल्हा परिषद व पंचायत समिती सदस्यांकडून शिक्का मारून शेतकऱ्यांना अर्ज विक्री केले जात असून शेतकऱ्यांची फसवणूक केली जात असणे, सिंचन विहिरींसाठी शेतकऱ्यांना मिळणाऱ्या अनुदानात अनेक वाटेकरी तयार झालेले असून शेतकऱ्यांना अर्ज उपलब्ध करून देण्याच्या बदल्यात ३५ ते ४० टक्के घेतले जात असून शेतकऱ्यांनी केलेल्या तक्रारीनुसार टक्केवारीत पंचायत समितीतील काही अधिकारी, अभियंत्यांसह, जिल्हा परिषद, पंचायत समितीच्या काही सदस्यांचा देखील वाटा असल्याची माहिती निदर्शनास येणे, सदर बाबींकडे शासनाचे दुर्लक्ष होत असून शेतकऱ्यांमध्ये शासनाप्रती निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(१३) डॉ. विनय कोरे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबींकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटूंब कल्याण मंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“कोल्हापूर जिल्ह्यातील शाहुवाडी तालुक्यात मलकापूर हे अतिदुर्गम व डोंगराळ प्रदेशातील व कोल्हापूर रत्नागिरी रस्त्यावर वसलेले व मोठी बाजारपेठ असलेले शहर असणे, तसेच रत्नागिरी-नागपूर हायवे मलकापूर शहरावरून जात असणे, सदर हायवेवर अपघात होणे, रत्नागिरी व कोल्हापूर यांच्यामध्ये मोठी दुर्घटना घडल्यास कोणताही दवाखाना नसणे, त्यामुळे अनेक लोक वैद्यकीय उपचार वेळेत न मिळाल्यामुळे त्यांचे निधन झालेले असणे, तसेच जंगलाचा परिसर असल्यामुळे सर्पदंश आणि वन्य प्राण्यांच्या हल्ल्याच्या अनेक घटना घडत असणे, त्यांना सुद्धा वेळेत उपचार तेथे मिळत नसणे, त्यामुळे उपजिल्हा रुग्णालयासाठी लोकसंख्येची जी अट आहे त्याचा विचार न करता या विशिष्ट पार्श्वभूमीवर उपजिल्हा रुग्णालय देण्याची गरज असणे, मलकापूरच्या १० किलोमीटर परिघांमध्ये ६० ते ६५ खेडी असणे, मलकापूर शहरासह आजूबाजूच्या खेड्यांमधील लोकसंख्या वाढल्याने सध्याचे ग्रामीण रुग्णालय, मलकापूर आरोग्य सेवा देण्यासाठी अपुरे पडत असणे, अत्यवस्थ रुग्णांना जिल्हा रुग्णालयांमध्ये हलविण्यासाठी

सध्या ७० ते ८० किलोमीटर अंतर जाते वेळेस रुग्ण दगावण्याची शक्यता असणे, मलकापूर सारख्या अतिदुर्गम व डोंगराळ प्रदेशातील शहरात उपजिल्हा दर्जाचे रुग्णालय नसणे, त्यामुळे सदर शहर व आजूबाजूच्या खेड्यातील रुग्णांना अति तातडीची आरोग्य सेवा मिळण्यासाठी बऱ्याच अडचणी असणे, त्यामुळे सध्याच्या ग्रामीण रुग्णालयाचे काळानुरूप श्रेणीवर्धन करून ५० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय करणे गरजेचे असणे, सध्या अपघातातील रुग्ण, प्रसूतीपूर्व माता, गंभीर आजारी रुग्ण यांना तातडीची आरोग्य सेवा मिळण्यासाठी अडचणी असणे, त्यामुळे सदर विभागातील नागरिकांची चांगली शासकीय आरोग्य सेवा उपलब्ध करण्याबाबतची मागणी असणे, याबाबत होत असलेल्या दिरंगाईमुळे त्यांच्यामध्ये पसरलेले नैराश्यचे वातावरण अशाप्रकारे शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालण्याची व सध्याच्या ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करून ५० खाटांचे उपजिल्हा रुग्णालय मंजूर करण्याची गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(दिनांक १४ मार्च, २०२३ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु, पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १४)

(१४) सर्वश्री. सुनील राणे, संजय जगताप, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

“मुंबईतील बंद पडलेल्या ५८ गिरण्यातील कामगारासाठी व त्यांच्या वारसासाठी सवलतीच्या दरात घरे कामगारासाठी करून देण्याच्या दृष्टिने आता पर्यंत सन २०१२, २०१६ व सन २०२० अशी तीन वेळा १७ हजार घरांची सोडत देणे, उर्वरित १ लाख ७० हजार गिरणी कामगार हक्काच्या घराच्या प्रतिक्षेत असून बंद पडलेल्या गिरण्याच्या जमिनीवर गिरणी कामगारांना म्हाडाने बांधलेल्या घरापैकी ६९२५ घराची पहिली सोडत दिनांक २८ जून, २०१२ मध्ये काढण्यात आली व घराचे वाटप केले परंतु सन २०२० मधील सोडतीपैकी घराचे वाटप अजूनही झालेले नसणे, कोनगाव, पनवेल येथील घरासाठी डिसेंबर, २०१६ मध्ये सुमारे २ हजार घरासाठी पैसे भरून ही अनेकांना घरे मिळालेले नसणे, गिरणी कामगारांना व त्यांच्या वारसांना घरे मिळण्यासाठी व गिरणी कामगारांच्या प्रश्नावर कायमस्वरूपी तोडगा काढण्यासाठी गिरणी कामगार संघटना गेल्या अनेक वर्षांपसून संघर्ष करीत असून, अर्ज केलेल्या १ लाख ७० हजार गिरणी कामगारांना घरे देण्यासाठी ठोस आराखडा तयार एन टी सी मील च्या गिरण्याची जमिन घरासाठी उपलब्ध करून देणे, श्रीनिवास आणि श्रीराम मिलच्या गिरणी कामगारांची कायदेशीर देणी देणे, स्वानच्या तीन्ही गिरण्यातील कामगारांना लवकर घरे देणे, खटाव मिलची जमीत डी.सी.आर प्रमाणे घरांसाठी देणे, कोनगाव पनवेल येथील घरे २ हजार ४१७ गिरणी कामगारांना वितरीत करणे, बॉम्बे डायंग व श्रीनिवास मिलच्या कामगाराची

पात्रता निश्चित करुन घरांचा ताबा देणे, न्यू ग्रेट हिंदूस्थान व मुकेश मिलची जागा डीसीआर प्रमाणे घरासाठी देणे, गिरण्या चाळीतील रहिवाशांचे पूनर्वसन त्वरीत करणे त्यामुळे तातडीने दखल देऊन गिरणी कामगारांना न्याय देण्याची मागणी, त्यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(१५) श्री. महेश लांडगे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“पुणे जिल्ह्यातील आंबेगाव तालुक्यातील पश्चिम आदिवासी भागातील १२ गावांना दिलासा देण्यासाठी राज्य सरकारने कळमजाई शेती जलउपसा सिंचन परियोजना भिमाशंकर योजनेचे सर्वेक्षण करण्यात येणे, त्यानुषंगाने सर्वेक्षण पूर्ण होऊनही गेल्या ८ महिन्यांपासून योजनेचे काम अद्याप सुरू झाले नसणे, डिंभे धरणातील पाणी ६ टक्के प्रवाही उपसा सिंचनासाठी व १४ टक्के ठिबक तुषार उपसा सिंचनासाठी एकूण २० टक्के प्रकल्पिय पिक रचनेच्या क्षेत्रानुसार १ हजार २ हेक्टर प्रवाही आणि ६९४ हेक्टर ठिबक द्वारे देण्याच्या प्रस्तावाला राज्य शासनाकडून मंजूरी मिळाली असणे, गोहे खु., गोहे बु., राजेवाडी, पोखरी, चिखली, जांभोरी, नंदरकिचीवाडी, फळोदे, तळेघर, राजपूर, गाडेवाडी, तेरूगण, निगडाळे या गावांतील सिंचनाला फायदा होणार असून सदरची गावे आंबेगाव तालुक्यातील डिंभे धरण परिसरातील १०० टक्के आदिवासी बहुल गावे असणे, कळमजाई शेती जलउपसा सिंचन परियोजना भिमाशंकर ही योजना त्वरित सुरू झाल्यास आदिवासी बांधवांना सामाजिक न्याय हक्क मिळवून देण्यासाठी आणि त्यांचे जीवनमान उंचाविण्यासाठी मदत होणार असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

(१६) डॉ. पंकज भोयर, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्याचे लक्ष वेधतील :-

“वर्धा जिल्ह्यात बोर व धाम हे सिंचनाच्या दृष्टिने अत्यंत महत्त्वाचे प्रकल्प असणे, दोन्ही प्रकल्पांचा वर्धा जिल्ह्यातील बऱ्याच शेतकऱ्यांना लाभ होत असणे, दोन्ही प्रकल्प जवळ जवळ ५० वर्षांपेक्षा जास्त जुने असल्याने कालवे व वितरण प्रणाली जीर्ण झाली असणे, सदर प्रकल्पाची सिंचन क्षमता १६१९४ हे. असून देखील आज मितीस फक्त ११५८८ हे. पर्यंतच प्रत्यक्ष सिंचनाचा लाभ मिळत असणे, सदर कालवे जागोजागी फुटल्याचे निदर्शनास येणे, कालव्याचा प्रवाह विरुद्ध दिशेस होणे, शेतकऱ्यांच्या शेतात पाणी साचून शेतकऱ्यांच्या शेतीचे नुकसान होत असणे, कालवे प्रणाली जीर्ण झाल्यामुळे सिंचन क्षमता कमी झालेली असणे, कालव्यांची अस्तर प्रणाली जीर्ण झाल्यामुळे व गाळ साचल्यामुळे ४० टक्के पाणी पाझरात असणे, अस्तर प्रणालीची स्थिती बरोबर नसल्यामुळे पाण्याला शेवटपर्यंत जाण्यासाठी अडथळा येत असणे, त्यामुळे बरेचशे

शेतकरी सिंचनापासून वंचित राहत असणे, यामुळे पाण्याचा मोठ्या प्रमाणात अपव्यय होत असणे, करीता धरणातील गाळ काढणे आवश्यक असणे, धरणांची दुरुस्ती तसेच कालवे व वितरण प्रणालीची दुरुस्ती करण्याची आवश्यकता, सदर प्रकल्पांतील पाणी सोडल्याने नदीकाठावरील बऱ्यांशा गावात पुराचे पाणी शिरत असणे, बऱ्यांच वेळा गावातील लोकांच्या घरांमध्ये पाणी शिरून जिवीत व वित्त हानी होत असणे, प्रभावित गावांना सुरक्षित करण्याकरीता पुर संरक्षण भिंतीचे बांधकाम करणे आवश्यक असणे, नदीपात्राचे खोलीकरण करणे आवश्यक असणे, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींमार्फत शासनाला वेळोवेळी निवेदनांद्वारे कळविण्यात येणे, सदर प्रकल्पांचे सर्वेक्षण करून तातडीने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

सात : मा. वने मंत्री यांचा प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्र विधानसभा नियम १८३ च्या पोटनियम (१) अन्वये, "राज्यात ३३ कोटी वृक्ष लागवडीसाठी राबविण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेबाबत" या विषयावर गठीत करण्यात आलेल्या तदर्थ समितीचा अहवाल सभागृहास सादर करण्याची मुदत सहा महिन्यांपर्यंत वाढवून देण्यात यावी."

आठ : शासकीय विधेयके :

(अ) पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ — महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३.

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग विधेयक, २०२३.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग

विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४६ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अजित पवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ६१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेट्टीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, संजय जगताप, बळवंत वानखडे, विकास ठाकरे, शिरीषदादा चौधरी व अमिन पटेल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(छ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री रविंद्र वायकर व दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ — महाराष्ट्र गोसेवा आयोग विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(२) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

" सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४६ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अजित पवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ६१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेद्वीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, संजय जगताप, बळवंत वानखडे, विकास ठाकरे, शिरीषदादा चौधरी व अमिन पटेल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ड) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(छ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री रविंद्र वायकर व दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(३) (क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४६ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्रीमती आदिती तटकरे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अजित पवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ६१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अमित झनक, संग्राम थोपटे, संजय जगताप, विकास ठाकरे, शिरीषदादा चौधरी, अमिन पटेल, डॉ.नितीन राऊत व श्री.मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (छ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेद्वीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, बळवंत वानखडे, सहसराम कोरोटे, धनंजय मुंडे व अनिल पाटील वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ज) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (झ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

- (ट) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.रविंद्र वायकर व दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ६ - महाराष्ट्र पोलीस (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(क) विचार पुढे सुरू, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(क) सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३.

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३४६ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.अजित पवार, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ६१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(घ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.मोहनराव हंबर्डे, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ङ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.पृथ्वीराज चव्हाण, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(च) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेटीवार, सुनिल केदार, जितेश अंतापूरकर, संजय जगताप, बळवंत वानखडे, अमित झनक, शिरीषदादा चौधरी, विकास ठाकरे व अमिन पटेल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(छ) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ३२ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ज) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री रविंद्र वायकर व दिलीप वळसे-पाटील, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२३ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२३ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या २५ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(गुरूवार, दिनांक २३ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

नऊ : अॅड. आशिष शेलार, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री योगेश सागर, सदा सरवणकर, अमित साटम, भरतशेठ गोगावले, अतुल भातखळकर, कॅप्टन आर. तमिल सेल्वन, सर्वश्री कालीदास कोळंबकर, किसन कथोरे, कुमार आयलानी, गणपत गायकवाड, गणेश नाईक, नितेश राणे, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री पराग शाह, प्रशांत ठाकूर, डॉ.भारती लव्हेकर, सर्वश्रीमती मंदा म्हात्रे, मनिषा चौधरी, माधुरी मिसाळ, सर्वश्री महेश चौधुले, मिहीर कोटेचा, राम कदम, श्रीमती

विद्या ठाकूर, सर्वश्री संजय केळकर, सुनील राणे, सर्वश्री प्रकाश आबिटकर, चिमणराव पाटील, मंगेश कुडाळकर, दिलीप लांडे, योगेश कदम, संजय गायकवाड, डॉ. संजय रायमुलकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"जुलै, २०२२ नंतर मुंबई शहराच्या विकासाची नियोजनात्मक व कालबद्ध कामे हाती घेण्यात आली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबई हे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शहर असून या शहराच्या नावलौकीकाला साजेसे असे ५०० पेक्षा अधिक सुशोभिकरणाचे प्रकल्प मुंबई महानगरपालिकेच्या माध्यमातून मा.मुख्यमंत्री व मा.उपमुख्यमंत्री महोदयांच्या नाविन्यमय कल्पकतेतून सुरु असणे, गेल्या अनेक वर्षांपासून मुंबई शहराला एसटीपी पासून दूर ठेवण्यात आले असताना मागील तीन महिन्यांमध्ये मुंबई शहरात ७ ठिकाणी एसटीपीच्या प्रकल्पांचे भूमिपूजन होऊन कामही सुरु झाल्याचे निदर्शनास येणे, मुंबई शहरात मोठ्या प्रमाणावर रस्त्यात खड्डे की खड्यात रस्ते अशा प्रकारचे चित्र दिसत असून खड्डे बुजविणे व डांबरीकरणाकरिता मागील २५ वर्षात २१ हजार कोटी रुपयांपेक्षा जास्त रक्कम खर्च करण्यात येऊनही मुंबई शहराच्या रस्त्यांची प्रचंड दुरावस्था झाली असल्याने मुंबईकरांच्या मनामध्ये निर्माण झालेली उद्विग्नता, मागील ६ महिन्यांमध्ये विद्यमान शासनाने महानगरपालिकेला आदेश दिल्यानंतर मुंबई शहराच्या ४५० कि.मी. रस्त्यांच्या कॉन्क्रीटकरणेची ६ हजार कोटीपेक्षा जास्त रक्कमेची निविदा काढण्यात येऊन त्यासंदर्भातील वर्कऑर्डर्स निघाल्यानंतर संबंधित कामांचे भूमिपूजन मा.पंतप्रधानांच्या हस्ते झाले असणे, मुंबई शहरात मोठ्या प्रमाणावर सन २०१४ ते २०१९ या कालावधीमध्ये सुमारे ३०० कि.मी. मेट्रोचे काम सुरु होऊन मध्येच खोळंबल्याची बाब निदर्शनास येणे, आरे कारशेडच्या मुद्दयामुळे मुंबईच्या मेट्रोच्या कामात विलंब झाल्याने मेट्रो कारशेडच्या खर्चात १० हजार कोटीपेक्षा अधिक वाढ झाल्याचे आढळून येणे व परिणामी मेट्रोचे अपेक्षित ध्येय अद्यापही गाठता न येणे, मेट्रो २-ए आणि २-बी ची सेवा सुरु झाल्याने पश्चिम द्रुतगती मार्गावरील अंधेरी आणि दहिसर यामध्ये वाहतुक कोंडी कमी होऊन मुंबईकरांचा प्रवास सुकर झाल्याचे निदर्शनास येणे, विद्यमान शासनाने मेट्रो प्रकल्पांचे काम जलद गतीने सुरु केल्याने सन २०२४ ते २०२६ या कालावधीत मेट्रो तसेच कोस्टल रोड प्रकल्प पुर्ण होण्याचे स्वप्न दृष्टीपथास आल्याने मुंबईकरांचे जीवनमान उंचावले असून मुंबईची तकदीर व तसबीर बदलली असल्याची बाब दिसून येणे, मुंबईतील कोळीवाडा आणि गावठाणाकरिता सिमांकन करून वेगळी विकास नियंत्रण नियमावली तयार करण्याची प्रक्रिया अद्यापही प्रलंबित राहिल्याने मुंबईतील कोळीवाडे व गावठाणांची झालेली दुरावस्था तातडीने विचारात घेण्याची आवश्यकता, मुंबईतील रेल्वे स्थानकांच्या दोन्ही बाजूकडील झोपडीधारकांच्या पात्रता निश्चितीसाठी एक खिडकी व कालबद्ध स्थलांतरण योजना तयार करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील उपकरप्राप्त जुन्या व मोडकळीस आलेल्या खाजगी इमारतींचा पुनर्विकास करण्याचे तसेच, एसआरए प्रकल्पबाधितांच्या न्यायप्रविष्ट प्रकरणाबाबत शासनाचे धोरण, मुंबई शहरात दिड लाख फेरीवाले पात्रताधारक असूनही

त्यांना जागेचे वाटप करण्यात न आल्याने पदपथांवर ते व्यवसाय करीत असल्याचे निदर्शनास येणे, त्यांच्याकरिता मार्केट झोन निर्माण करण्याची आवश्यकता, जेणेकरून पदपथ मोकळे होऊन वाहतुक कोंडी होणार नाही, मागील २५ वर्षात मुंबई महानगरपालिकेच्या स्थायी समितीमार्फत किमान ३ लाख कोटीपेक्षा जास्त कामाच्या निविदा मंजूर होऊन त्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार झाल्याचे निदर्शनास येणे, कोविडच्या काळात वैद्यकीय साहित्य खरेदी-विक्रीच्या विभागात हजारो कोटींचा भ्रष्टाचार झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, टॅब खरेदी, सफाई कामगार वसाहत पुनर्विकासाच्या आश्रय योजनेमध्ये १८०० कोटींचा भ्रष्टाचार झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबई महानगरपालिकेंतर्गत मागील शासनाच्या काळात जिजामाता उद्यान प्राणी संग्रहालयांच्या आधुनिकीकरणाचा प्रकल्प, ९०० इलेक्ट्रीक बसेसची खरेदी यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर भ्रष्टाचार झाल्याचे निदर्शनास येणे, मुंबई व उपनगरात रिक्षा व खाजगी वाहनांच्या पार्किंगकरिता बहुमजली वाहनतळे उभी करण्याची आवश्यकता, देशातील प्रदूषणग्रस्त शहरामध्ये मुंबईचा अग्रक्रम असल्याचे निदर्शनास आल्याने शहरातील नालेसफाई करण्याकरिता आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याची व मुंबई आणि उपनगरातील कचऱ्याची वैज्ञानिक पध्दतीने विल्हेवाट लावण्याची योजना कार्यान्वित करण्याची आवश्यकता, मुंबईत गोवंडीतील डम्पिंग ग्राऊंड आणि जैववैद्यकिय कचऱ्यावरील प्रक्रिया प्रकल्पांमुळे गोवंडी, शिवाजीनगर, देवनार परिसरात मागील १० वर्षात झालेला अंदाजे १,८७७ जणांचा मृत्यू, प्रदूषणामुळे मुंबईतील नागरिकांना मोठ्या प्रमाणावर होत असलेली क्षयरोगाची बाधा, पर्यावरण संतुलन राखण्यासाठी मोजता येईल अशा पॅरामिटरच्या (कॉन्टीटेटीव्ह गोल्सच्या) आधारावर पर्यावरण धोरण आखून कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, मुंबई व उपनगरातील महानगरपालिका, नगरपालिका क्षेत्रात भरावा लागणारा बिनशेतीकर रद्द करण्याची आवश्यकता, विद्यमान शासनाच्या काळात कायदा व सुव्यवस्थेमध्ये झालेली प्रचंड सुधारणा, त्यामुळे मुंबईकर मोकळा श्वास घेत असल्याची बाब निदर्शनास येणे, कॅंगच्या लेखा परिक्षण अहवालातील वस्तुस्थितीदर्शक सत्यता मुंबईकरांपुढे येण्याची आवश्यकता, मुंबईमध्ये डबेवाला भवन व मराठी भाषा भवन तातडीने निर्माण करण्याची आवश्यकता, मुंबई महापालिकेची मान्यता न घेता जवळपास १९४ अनधिकृत शाळा सुरू असल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबई महानगरपालिकेंतर्गत मराठी शाळांची पटसंख्या दिवसेंदिवस रोडावल्याची बाब निदर्शनास येत असल्याने मराठी शाळांना आधुनिकतेची व कौशल्य विकास अभ्यासक्रमाची जोड देऊन मराठी विद्यार्थी व पालकांना मराठी भाषेच्या शाळांकडे आकर्षित करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील रुग्णालयांमध्ये मुंबईबाहेरून येणाऱ्या रुग्णांची संख्या अधिक असल्याने व अनेकांना अतिदक्षता विभागात ठेवून उपचार करण्याची गरज असल्याने तेवढ्या प्रमाणात व्हॅंटीलेटर उपलब्ध नसल्याचे निदर्शनास येणे, मुंबईतील महापालिका व सरकारी रुग्णालयात व्हॅंटीलेटरची संख्या वाढविण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरूवार, दिनांक २३ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

दहा : सर्वश्री. अजित पवार, बाळासाहेब थोरात, जयंत पाटील, नानाभाऊ पटोले, छगन भुजबळ, अशोकराव चव्हाण, पृथ्वीराज चव्हाण, आदित्य ठाकरे, अजय चौधरी, दिलीप वळसे-पाटील, सुनिल प्रभू, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री भास्कर जाधव, धनंजय मुंडे, रवींद्र वायकर, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री राजेश टोपे, सुनिल केदार, विजय वडेटीवार, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री अमित देशमुख, अनिल देशमुख, अबू आजमी, विनोद निकोले, रईस शेख, बाळासाहेब पाटील, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, संग्राम थोपटे, अॅड. माणिकराव कोकाटे, सर्वश्री राजन साळवी, दिलीपराव बनकर, चेतन तुपे, सुनिल शेळके, अॅड. के. सी. पाडवी, सर्वश्री शिरीष चौधरी, अस्लम शेख, प्रा. वर्षा गायकवाड, श्री. अमीन पटेल, कुमारी प्रणिती शिंदे, डॉ. विश्वजित कदम, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री सुनिल राऊत, कुमारी आदिती तटकरे, श्रीमती सरोज आहिरे, सर्वश्री दिलीप मोहिते-पाटील, दत्तात्रय भरणे, अॅड. अशोक पवार, सर्वश्री सुनिल टिंगरे, प्राजक्त तनपूरे, रोहित पवार, निलेश लंके, आशुतोष काळे, संजय बनसोडे, बबनराव शिंदे, यशवंत माने, दिपक चव्हाण, मकरंद जाधव-पाटील, शेखर निकम, राजेश पाटील, श्रीमती सुमन पाटील, सर्वश्री मानसिंग नाईक, देवेंद्र भुयार, संजयमामा शिंदे, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, सुनिल भुसारा, अतुल बेनके, अण्णा बनसोडे, संग्राम जगताप, वैभव नाईक, संजय पोतनीस, श्रीमती ऋतुजा लटके, सर्वश्री कुणाल पाटील, विकास ठाकरे, कैलास गोरंट्याल, संजय जगताप, रणजीत कांबळे, लहू कानडे, ऋतुराज पाटील, राजु आवळे, पी. एन. पाटील (सडोलीकर), विक्रमसिंह सावंत, नितिन पवार, शिरीषकुमार नाईक, डॉ. राहूल पाटील, अमित झनक, राजु पारवे, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री मनोहर चंद्रिकापूरे, इंद्रनिल नाईक, चंद्रकांत नवघरे, राजू कारेमोरे, प्रकाश सोळंके, संदिप क्षिरसागर, बाळासाहेब आजबे, बाबासाहेब पाटील, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री रमेश कोरगांवकर, कैलास घाडगे-पाटील, नितिन देशमुख, उदयसिंग राजपुत, राजेश एकडे, बळवंत वानखडे, सहसराम कोरोटे, सुभाष धोटे, मोहनराव हंबर्डे, जितेश अंतापूरकर, हिरामण खोसकर, झीशान सिद्दिकी, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री. माधवराव पवार, धिरज देशमुख, रवींद्र धंगेकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

राज्यातील नगरपालिका व महानगरपालिकांमधील प्रभाग व सदस्य संख्येची फेररचना, प्रभाग रचनेचे अधिकार स्वतःकडे घेण्याचा शासनाचा निर्णय, ९६

नगरपालिकांमध्ये ओबीसी आरक्षण, यासह न्यायालयात प्रलंबित असलेल्या प्रकरणांमुळे निवडणुका दीर्घकाळ रखडल्या असणे, राज्यातील महानगरपालिकांत, विशेषतः मुंबई महानगरपालिकेत प्रशासकांकडून प्रकल्प रद्द वा स्थगित केले असणे, दुसऱ्या बाजूला जनप्रतिनिधी नसताना नवीन योजना व प्रकल्पांची घोषणा करून निधीची उधळपट्टी होत असणे, मेट्रो प्रकल्पग्रस्तांच्या घरवाटपात झालेली अनियमितता, मुंबईत विनापरवाना पाणी उपसा करून होणारी विक्री, मुंबईतील "बेस्ट" ही सार्वजनिक वाहतूक व्यवस्था आर्थिक अडचणीत आली असणे, सौंदर्यीकरणाच्या नावाखाली महानगरपालिकेच्या निधीची होत असलेली उधळपट्टी, मुंबईतील रस्त्यांचे काँक्रीटीकरणाचे काम सुरु झाले नसताना कंत्राटदारांना आगाऊ रकमांची वाटण्यात आलेली खिरापत, मुंबई महानगरपालिकेच्या अर्थसंकल्पात प्रभागनिहाय निधी वाटपात झालेला भेदभाव, नालेसफाईत होत असलेला विलंब, विक्रोळी कन्नमवार नगर येथील ३८ सोसायट्यांच्या पुनर्विकासातील अडथळा दूर करण्याची गरज, फिल्म सिटी, गोरेगाव ते शिंडीपाडा, मुलुंड या दुहेरी बोगद्याच्या कामासाठी काढलेल्या निविदेत झालेल्या अनियमितता, केईएम रुग्णालयात रुग्ण सहायता निधीत झालेला घोटाळा, आपला दवाखान्यांमध्ये असलेला औषधांचा तुटवडा, नादुरुस्त उपकरणे, केईएम व इतर रुग्णालयात सीटीस्कॅन, एमआरआयसारख्या मशीन बंद असणे, गोखले ब्रीजच्या पाडकामामुळे मुंबईच्या पश्चिम उपनगरात वाहतूकीचा उडालेला बोजवारा, मुंबईत वाढलेले धुळीचे साम्राज्य व प्रदूषण, सफाई कामगारांच्या आश्रय योजनेत निर्माण झालेल्या समस्या, महारराने ५१ टक्के खरेदीदारांच्या मंजुरीची अट काढून टाकण्याचा घेतलेला धक्कादायक निर्णय, गिरणी कामगारांच्या घरांचा प्रलंबित प्रश्न, ठाणे महानगरपालिकेतील मगुर व मस्तवाल सहाय्यक आयुक्तांचे गॅंगस्टरशी असलेले संबंध त्यात त्यांनी अनेक बेकायदेशीर कामे केली असल्याचे तसेच गुंडाच्या माध्यमातून लोकप्रतिनिधींना धमकावत असल्याचे उघडकीस येणे, ठाण्यातील समूह पुनर्विकास योजनेची घोषणा झाली असली तरी अंमलबजावणी होत नसणे, ठाणे शहर सार्वजनिक परिवहन सेवा मोडकळीस आली असणे, धारावी पुनर्विकास प्रकल्प व अन्य प्रकल्पांसाठी नेमलेल्या कंत्राटदार कंपनीविरोधातील गंभीर आरोपांमुळे प्रकल्प अडचणीत आले असणे, छत्रपती संभाजीनगर महानगरपालिकेच्या प्रधानमंत्री आवास योजनेत झालेला गैरव्यवहार, पनवेल व उरण तालुक्यात नैना प्रकल्पांतर्गत घातलेल्या जाचक अटींना होणारा विरोध, नवी मुंबईतील भूमीपुत्रांनी बांधलेली घरे नियमित करण्याचा रखडलेला निर्णय, स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील रिक्त पदे, पुणे महानगरपालिकेत विकासकांचा वाजलेला बोजवारा, मेट्रो सेवेचे विस्तारीकरण, पुणे महानगर विकास प्राधिकरणाचा आराखडा, रिंग रोडचे भूसंपादन, यात होत असलेला विलंब, विविध महापालिकांतून वगळलेल्या गावांच्या विकासाचा निर्माण झालेला प्रश्न, भिवंडी शहरात पंतप्रधान आवास योजनेचे थांबलेले काम, म्हाडाकडे देण्यात आलेले अधिकार शासनाने पुन्हा आपल्याकडे घेतल्याने निर्णयांना विलंब होत असणे, म्हाडा वसाहतीतील गृहनिर्माण संस्थांवर वाढीव सेवा शुल्काचा लादलेला बोजा, झोपु

योजनेतील विकासकांकडून थकीत घरभाड्याची तातडीने वसुली करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील सेस इमारतींचा रखडलेला पुनर्विकास, राज्याच्या आरोग्य विभागात सुमारे १७ हजार पदे रिक्त असणे, शासकीय रुग्णालयात औषधांचा असणारा तुटवडा, राज्यात एच३एन२ विषाणूचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता, एकूणच आरोग्य व्यवस्थेकडे सरकारचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, कट प्रॅक्टिसच्या माध्यमातून रुग्णांचे होणारे शोषण थांबवण्यासाठी कठोर कायदा करण्याची आवश्यकता, निवासी डॉक्टरांच्या मागण्यांकडे सरकारचे होत असलेले दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरूवार, दिनांक २३ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

अकरा : श्रीमती माधुरी मिसाळ, श्री. भरतशेठ गोगावले, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री चिमणराव पाटील, भिमराव तापकीर, अनिल बाबर, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री महेश लांडगे, प्रताप सरनाईक, सिध्दार्थ शिरोळे, ज्ञानराज चौगुले, श्रीमती सीमा हिरे, श्री प्रशांत बंब, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, अॅड. शहाजीबापू पाटील, अॅड. राहुल ठिकले, सर्वश्री सुनिल कांबळे, प्रकाश आंबिटकर, सुहास कांदे, अॅड. राहूल कुल, डॉ. राहूल आहेर, डॉ. संजय रायमुलकर, श्री संजय गायकवाड, सर्वश्रीमती श्वेता महाले, अश्विनी जगताप, सर्वश्री महेश शिंदे, रमेश बोरनारे, रणधीर सावरकर, दिलीप बोरसे, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री जयकुमार रावल, समीर कुणावार, डॉ. पंकज भोयर, श्री योगेश कदम, श्रीमती लता सोनावणे, सर्वश्री बबनराव लोणीकर, संजय सावकारे, हरिभाऊ बागडे, किसन कथोरे, संजय केळकर, दिलीप लांडे, सदा सरवणकर, मंगेश चव्हाण, नितेश राणे, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री अतुल भातखळकर, योगेश सागर, सुनिल राणे, राम कदम, डॉ. भारती लव्हेकर सर्वश्री अभिमन्यु पवार, राणाजगजीतसिंह पाटील, रवि राणा, सुभाष देशमुख, प्रकाश आवाडे, रत्नाकर गुट्टे, महेश बालदी, राम सातपुते, समाधान अवताडे, जयकुमार गोरे, नामदेव ससाणे, अमित साटम, गणपत गायकवाड, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री मिहीर कोटेचा, राजेश पवार, लक्ष्मण पवार, विजयकुमार देशमुख, डॉ. विनय कोरे, सर्वश्री संभाजी पाटील-निलंगेकर, सचिन कल्याणशेट्टी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील पुणे व नाशिक ही शहरे व्यापारी केंद्र असल्याने मुंबई, नागपूर, मराठवाडा व पश्चिम महाराष्ट्राशी जोडलेली असणे, या शहरांचा मुंबईच्या धर्तीवर विकास करण्याकरिता स्वतंत्र विकास आराखडा तयार असणे मात्र त्यादृष्टीने शासनाकडून

विकासात्मक कार्यवाही गतीमान करण्याची आवश्यकता असणे, पुणे शहरात विमानतळाकरिता जागा राखीव असून अन्य पायाभुत सुविधा तातडीने करण्याची आवश्यकता असणे, पीएमआरडीएच्या माध्यमातून रिंगरोड तयार करण्याची आवश्यकता असणे, पुणे महानगरपालिकेतील ३४ गावांचा सीटीसर्व्हे करून विकास करण्याच्या दृष्टीने नियोजनबद्ध व कालबद्ध आराखडा तयार करण्याची आवश्यकता असणे, पुणे जिल्ह्यातील हवेली तालुक्याच्या विभाजनाच्या प्रलंबित प्रस्तावावर तातडीने विचार करण्याची आवश्यकता, स्वारगेट ते कात्रज, खडकवासला ते डेक्कन आणि हिंजवडी ते कात्रज मेट्रो रेल्वेच्या कामाला गती देण्याची आवश्यकता, वाढत्या अपघातांना रोखण्यासाठी मुंबई-बेंगलोर महामार्गावरील स्वामी नारायण मंदिर ते नरे जंक्शन उड्डाणपुल करण्याची आवश्यकता, हवेली तालुक्यातील मोठ्या ग्रामपंचायतींचे विभाजन करण्याची आवश्यकता, जुन्या ब्रिटीशकालीन वाड्यांचा पुर्नविकास करण्याची आवश्यकता असणे, सन २०२७ मध्ये नाशिक शहरात होणाऱ्या कुंभमेळ्याच्या दृष्टीने आवश्यक तयारी आतापासून करण्याची आवश्यकता, नाशिक शहरात पंतप्रधान आवास योजना गतिमान करण्याची आवश्यकता, नाशिक मधील गावठाण भागात असलेली छोटी घरे विकसित करण्याची व नाशिकमधील घरांचा क्लस्टर विकास करण्याची आवश्यकता, परराज्यातून येणारे उद्योग नाशिक शहरात आणण्याचे प्रयत्न करण्याची आवश्यकता, पुणे व नाशिक येथील सहकारी गृहनिर्माण सोसायट्या व गृहनिर्माण मंडळाच्या वसाहतींचे स्ट्रक्चरल ऑडिट करून पुर्नविकास करण्याची आवश्यकता असून सहकार अधिनियमातील त्रुटी दूर करण्याची आवश्यकता असणे, पुणे व नाशिक येथील वाहतुक समस्या दिवसेंदिवस वाढत असल्याने व प्रवाशांना तासनतास रस्त्यावर खोळंबुन रहावे लागत असल्याने यावर तोडगा काढण्याकरिता वाहतुक समस्येचा अभ्यास करून वाहतुक आराखडा तयार करण्याची आवश्यकता, पीएमआरडीएच्या माध्यमातून पुणे शहराचे डीपी प्लॅन नव्याने तयार करण्याची आवश्यकता, कॅन्टोनमेन्ट एरिया पुणे महानगरपालिकेत समाविष्ट करण्याच्या दृष्टीने सुरु असलेली कार्यवाही अधिक गतीमान करण्याची आवश्यकता, पुण्यातील वाढत्या झोपडपट्टीची समस्या सोडविण्यासाठी झोपडपट्टी धोरण व नियमावली करण्याची आवश्यकता, पुणे-नाशिक रेल्वेची सुविधा करण्याकरिता केंद्रीय रेल्वे मंत्रालयाकडे मागणी करून पाठपुरावा करण्याची आवश्यकता, राज्यात दारु व दुध भेसळीचे प्रकार दिवसेंदिवस वाढत असल्याने संबंधितांवर कठोर कारवाई करण्याच्या दृष्टीने अन्य भेसळ अधिनियमातील शिक्षेची तरतूद कठोर करण्याची आवश्यकता, केंद्राने सहकाराला बळकटी देण्याच्या दृष्टीने केलेल्या प्रयत्नाला राज्य व केंद्र शासनाने परस्पर सामंजस्याने प्रयत्न करण्याची आवश्यकता, राज्यातील बंद पडत असलेल्या सहकारी बँका, कृषी सहकारी संस्था यांना बळकटी देऊन उर्जितावस्थेत आणण्याची आवश्यकता, प्रायमरी अँग्री क्रेडीट सोसायट्या गावपातळीवर काढण्याबाबत केंद्र शासनाने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने राज्यात जलदगतीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, राज्यातील बेरोजगारांच्या सहकारी संस्थांना पाठबळ देण्याची आवश्यकता, गृहनिर्माण संस्थांच्या स्वयं पुर्नविकासासंबंधात स्वतंत्र धोरण आणण्याची आवश्यकता, राज्यातील सहकारी चळवळ

बळकट करण्याची व पतपेढ्यांमधील ५ लाखापर्यंतच्या ठेवींना संरक्षण देण्याची आवश्यकता, राज्यातील प्रगत शिक्षण संस्थांपैकी काही संस्था राजकीय अड्डे बनले असल्याने विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर होणारा विपरीत परिणाम, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(गुरूवार, दिनांक २३ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव)

बारा : अंतिम आठवडा प्रस्ताव :

सर्वश्री अजित पवार, बाळासाहेब थोरात, जयंत पाटील, नानाभाऊ पटोले, छगन भुजबळ, अशोकराव चव्हाण, पृथ्वीराज चव्हाण, आदित्य ठाकरे, अजय चौधरी, दिलीप वळसे-पाटील, सुनिल प्रभू, डॉ. नितिन राऊत, भास्कर जाधव, धनंजय मुंडे, रविंद्र वायकर, अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे), सर्वश्री राजेश टोपे, सुनिल केदार, विजय वडेटीवार, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री अमित देशमुख, हसन मुश्रीफ, अनिल देशमुख, अबू आजमी, विनोद निकोले, रईस शेख, बाळासाहेब पाटील, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, संग्राम थोपटे, अॅड. माणिकराव कोकाटे, सर्वश्री राजन साळवी, दिलीपराव बनकर, चेतन तुपे, सुनिल शेळके, अॅड. के. सी. पाडवी, सर्वश्री शिरीष चौधरी, अस्लम शेख, प्रा. वर्षा गायकवाड, श्री. अमीन पटेल, कु. प्रणिती शिंदे, डॉ. विश्वजित कदम, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, सर्वश्री सुनिल राऊत, कु. आदिती तटकरे, श्रीमती सरोज आहिरे, सर्वश्री दिलीप मोहिते-पाटील, दत्तात्रय भरणे, अॅड. अशोक पवार, सर्वश्री सुनिल टिंगरे, प्राजक्त तनपूरे, रोहित पवार, निलेश लंके, आशुतोष काळे, संजय बनसोडे, बबनराव शिंदे, यशवंत माने, दिपक चव्हाण, मकरंद जाधव-पाटील, शेखर निकम, राजेश पाटील, श्रीमती सुमन पाटील, सर्वश्री मानसिंग नाईक, देवेंद्र भुयार, संजयमामा शिंदे, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, सुनिल भुसारा, अतुल बेनके, अण्णा बनसोडे, संग्राम जगताप, वैभव नाईक, संजय पोतनीस, श्रीमती ऋतुजा लटके, सर्वश्री कुणाल पाटील, विकास ठाकरे, कैलास गोरंट्याल, संजय जगताप, रणजीत कांबळे, लहू कानडे, ऋतुराज पाटील, राजु आवळे, पी. एन. पाटील, विक्रमसिंह सावंत, नितीन पवार, शिरीषकुमार नाईक, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री अमित झनक, राजु पारवे, श्रीमती प्रतिभा धानोरकर, सर्वश्री मनोहर चंद्रिकापूरे, इंद्रनिल नाईक, चंद्रकांत नवघरे, राजू कारेमोरे, प्रकाश सोळंके, संदिप क्षिरसागर, बाळासाहेब आजबे, बाबासाहेब पाटील, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री रमेश कोरगांवकर, कैलास घाडगे पाटील, नितीन देशमुख, उदयसिंग राजपुत, राजेश एकडे, बळवंत वानखडे, सहसराम कोरोटे, सुभाष धोटे, मोहनराव हंबर्डे, जितेश अंतापूरकर, हिरामण

खोसकर, झीशान सिद्धी, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री माधवराव पवार, धिरज देशमुख, रवींद्र धंगेकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९२ अन्वये प्रस्ताव :

राज्याची ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, राजकीय कार्यकर्ते, लोकप्रतिनिधींवर होणारे हल्ले व सुडबुद्धीने होणारी कारवाई, राज्यात संचार आणि विचार स्वातंत्र्याचा होत असलेला संकोच, पत्रकारांची झालेली हत्या, अपहरण, दरोडे, सायबर गुन्हे, घरफोड्या यासारख्या गुन्हांना आळा घालण्यात आलेले अपयश, अंमली पदार्थ, गुटखा व्यापार, जुगार, मटका या अवैध धंद्यात झालेली अपरिमित वाढ, अवैध सावकारीला प्रतिबंध घालण्यात सरकारला आलेले अपयश, अल्पवयीन मुले, मुली व महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली वाढ, शक्ती कायद्याची रखडलेली अंमलबजावणी, हरवलेल्या महिलांचा शोध घेण्यात आलेले अपयश, मोठ्या शहरात संघटित गुन्हेगारीत झालेली वाढ, वाळूमाफिया, मुरुममाफियांची वाढलेली दादागिरी, गॅंगस्टरशी संबंध असलेल्या ठाणे महानगरपालिकेतील सहाय्यक आयुक्तावर पोलिसी कारवाई करण्यात अक्षम्य दिरंगाई झाली असणे, राज्यात लोकप्रतिनिधी व खाजगी व्यक्तींकडून झालेला गोळीबार, जनतेतून तीव्र विरोध होत असल्याने आंतरधर्मिय समिती बरखास्त करण्याची आवश्यकता, सरकारने कॉपीमुक्त अभियानाची घोषणा केली असली तरी दहावी व बारावी परिक्षेत मोठ्याप्रमाणावर कॉपी व प्रश्नपत्रिका फोडण्याचे उघडकीस आलेले प्रकार, खंडणी टोळ्या सक्रीय झाल्याने उद्योजक, व्यावसायिकांमध्ये पसरलेले भीतीचे वातावरण, बालविवाहाला प्रतिबंध घालण्यात सरकारला येत असलेले अपयश, छत्रपती संभाजीनगरमध्ये कोयता गॅंगची पसरलेली दहशत, आंतरधर्मिय कुटुंबात घरगुती हिंसाचाराला वेगळे स्वरूप दिले जात असल्याने सामाजिक अशांतता निर्माण झाली असणे, नामांतर वादातून समाजभावना भडकावण्याचा होत असलेला प्रयत्न, पोलिसांवर पडणारा ताण, पोलिसांच्या घरांचा प्रलंबित प्रश्न, पोलीस दलातील बढत्या, बदल्या रखडल्याने पोलीस दलात पसरलेला असंतोष, तसेच, राज्यात येणारी परकीय गुंतवणूक, उद्योग, शासकीय आस्थापना परराज्यात जाण्याचे न थांबलेले सत्र, अन्य राज्यांच्या तुलनेत विजेचे दर जास्त असल्याने राज्याच्या उद्योग क्षेत्रावर झालेले परिणाम, लघू व मध्यम उद्योग वाढीसाठी सुयोग्य वातावरण निर्माण करण्याची आवश्यकता, तसेच, राज्याच्या विविध विभागात भ्रष्टाचार व अनियमिततांची प्रकरणे उघडकीस येऊनही सरकार चौकशी करण्याबाबत सकारात्मक नसणे, हिदुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे समृद्धी महामार्गाच्या कामात हजारो कोटी रुपयांच्या उघडकीस आलेल्या गौण खनिज घोटाळ्याची चौकशी करण्याची आवश्यकता, मदतकार्ये व पुनर्वसन विभागात आपत्कालीन कामाच्या नावाखाली झालेला ७७०० कोटींच्या कामाचा घोटाळा, जळगावातील कुबेर ऑनलाईन मटका रॅकेट, आदिवासी विकास विभागातील भ्रष्टाचारी उपायुक्त व अतिरिक्त आयुक्तांना सेवेत घेऊन कार्यकारी पदावर केलेली नेमणूक, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

अशासकीय कामकाज
(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

तेरा : अशासकीय विधेयके :-

(शुक्रवार, दिनांक १७ मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या अशासकीय विधेयकाच्या सूचना)

(अ) पुरःस्थापनार्थ :

- (१) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३० - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१- श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (२) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३२ - महाराष्ट्र राज्यातील बेरोजगार युवक-युवतींना बेरोजगार भत्ता विधेयक, २०२१ - श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. यांचे.
- (३) सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४ - महाराष्ट्र प्राचीन स्मारके व पुराणवस्तुशास्त्रविषयक स्थळे व अवशेष (सुधारणा) विधेयक, २०२१ - श्री. सुहास (आण्णा) कांदे, वि.स.स. यांचे.
- (४) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ०२ - भारतीय दंड संहिता आणि फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.
- (५) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ०८ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.
- (६) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांचे.

- (७) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - **अॅड. राहुल कुल, वि.स.स. यांचे.**
- (८) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४० - महाराष्ट्र प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे पुनर्वसन (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - **श्री. प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांचे.**
- (९) सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४१ - महाराष्ट्र परदेशातील रोजगार संरक्षण विधेयक, २०२२ - **डॉ.राहुल वेदप्रकाश पाटील, वि.स.स. यांचे.**

(ब) विचारार्थ :

(शुक्रवार, दिनांक १० मार्च, २०२३ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या अशासकीय विधेयकाच्या सूचना)

- (१) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५० - भारतीय दंड संहिता व फौजदारी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०१९ - **श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांचे.**
- (२) सन २०१९ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५१ - महाराष्ट्र धर्मांतर बंदी विधेयक, २०१९ - **श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.**
- (३) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र दारुबंदी (सुधारणा) विधेयक, २०२० - **श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.**
- (४) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० - महाराष्ट्र चिकित्सालयीन आस्थापना (नोंदणी व विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - **श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.**
- (५) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र कर्मचाऱ्यांची मातापित्याप्रती जबाबदारी आणि उत्तरदायित्व व देखभाल यासंबंधीच्या मानकांबाबत विधेयक, २०२० - **श्री.अमित साटम, वि.स.स. यांचे.**

- (६) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २२ — राज्यातील अल्पभूधारक शेतकऱ्यांना निवृत्तीवेतन देण्याबाबत विधेयक, २०२० - श्री.प्रकाश आबिटकर, वि.स.स. यांचे.
- (७) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २३ — महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मुलन आणि पुनर्विकास) (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे.
- (८) सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ — महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्र) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२० - श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स. यांचे.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २३ मार्च, २०२३

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा